

Gemeente
Amsterdam

Sportmonitor 2017

Inzicht in het sportgedrag van Amsterdammers

Onderzoek, Informatie en Statistiek

In opdracht van: Sport en Bos

Projectnummer: 17086

Nina Holaind

Nik Goedemans

Willem Bosveld

Bezoekadres: Oudezijds Voorburgwal 300

Postbus 658, 1000 AR Amsterdam

n.holaind@amsterdam.nl

Telefoon 020 251 10308

www.ois.amsterdam.nl

w.bosveld@amsterdam.nl

Amsterdam, augustus 2017

Foto voorzijde: Polsstokhoogspringen op de Dam (Amsterdam Open), fotograaf Edwin van Eis (2007)

Inhoud

Inleiding	4
Samenvatting	6
1 Sportdeelname in Amsterdam	9
1.1 Aandeel sporters in Amsterdam toegenomen	9
1.2 Amsterdamse sporter beoefent gemiddeld 3,8 sporten	13
1.3 Fitness steeds populairder	15
1.4 11% van de Amsterdammers kan niet zwemmen	19
2 Organisatieverband	23
2.1 Ruim de helft van alle jongeren lid van een sportvereniging	23
2.2 Organisatieverbanden waarin wordt gesport	24
2.3 Trainingen populairste deelnamevorm sport	28
2.4 Ruim helft sportende Amsterdammers sport in eigen stadsdeel	31
2.5 Agressie op veld speelt iets meer onder jongeren	32
2.6 Meerderheid vindt dat er voldoende accommodaties zijn	34
2.7 Contributie blijft stijgen, totale kosten blijven gelijk	38
2.8 Kwart van stadspas-bezitters gebruikt de pas voor sporten	39
2.9 12% is vrijwilliger in de sport	40
3 Non-participatie	42
3.1 6% van de Amsterdammers heeft nog nooit gesport	42
3.2 Geen tijd en fysieke problemen belangrijkste redenen om niet te sporten	42
3.3 42% van de niet-sporters heeft weer zin om te sporten	43
4 Sportmonitor en Sportdeelname Index	45
Bijlage 1 Respons en methodiek	46
Bijlage 2 Vragenlijst	48

Inleiding

In opdracht van Sport en Bos heeft Onderzoek, Informatie en Statistiek (OIS) onderzoek gedaan naar het sportgedrag van Amsterdammers. Hoeveel Amsterdammers sporten er? Welke sporten zijn er anno 2017 het meest populair en op welke manier worden deze sporten beoefend? Deze vragen zullen worden beantwoord in deze rapportage.

In 1999, 2003, 2006, 2009 en 2013 heeft OIS ook het sportgedrag van Amsterdammers in beeld gebracht. Daar waar mogelijk wordt in deze rapportage een vergelijking met deze eerdere monitoren gemaakt en wordt gekeken welke eventuele verschuivingen of trends zich de afgelopen jaren hebben voorgedaan. Omdat het sportgedrag van kinderen wezenlijk verschilt van dat van volwassenen worden veel resultaten afzonderlijk gepresenteerd voor Amsterdammers onder de 18 jaar en die van 18 jaar en ouder.

Werkwijze

De Sportmonitor 2017 is gebaseerd op een enquête onder 3.075 Amsterdammers in de leeftijd van 6 t/m 80 jaar¹. De enquêtes zijn zowel online, telefonisch als schriftelijk afgenomen. Om een goede vergelijking te kunnen maken met de eerdere monitoren en met landelijk sportonderzoek sluit de vragenlijst nauw aan bij de eerdere metingen en bij de RSO.² De RSO kent afspraken over de basisvraagstelling van grootschalig sportdeelname-onderzoek onder de bevolking op landelijk en gemeentelijk niveau. Bij de trekking van de steekproef is uitgegaan van de indeling in stadsdelen. Daarnaast is de steekproef getrokken naar leeftijd en etniciteit.

Voor de opzet van het onderzoek en de rapportage is er contact geweest met het Mulier Instituut. Bij deze willen wij hen bedanken voor hun adviezen.

Sportdeelname Index

Aanvullend op de sportmonitor is de gemeente eind 2016 een samenwerking gestart met NOC*NSF, GfK en OIS om twee keer per jaar de sportdeelname van Amsterdammers voor de 22 gebieden in de stad in beeld te brengen: de sportdeelname-index. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de methode die NOC*NSF en GfK hebben ontwikkeld om de landelijke sportdeelname te meten. De metingen zijn bedoeld om vaker te kunnen meten én op de gebieden te kunnen inzoomen. Samen met de Sportmonitor 2017 kan de gemeente hiermee gericht bepalen waar met sportstimuleringsprogramma's op moet worden ingezet.

De eerste meting van de sportdeelname-index vond plaats in december 2016 waarin de sportdeelname over de maand november werd gemeten. In juni vond de tweede meting plaats over de maand april 2017. Tot en met juni 2018 vinden er vier metingen plaats.

¹ In voorgaande metingen werd een steekproef getrokken onder Amsterdammers in de leeftijd van 6 t/m 75 jaar.

² RSO = Richtlijn Sportdeelname Onderzoek (Mulier Instituut in opdracht van Ministerie van VWS).

Leeswijzer

In het eerste hoofdstuk staat sportdeelname centraal. Er wordt een overzicht gepresenteerd van het aandeel Amsterdammers dat sport, welke sporten zij doen en hoe vaak zij sporten. Het tweede hoofdstuk richt zich op de wijze waarop Amsterdammers sporten: bij een sportvereniging, een commerciële sportaanbieder of ongeorganiseerd. Hoofdstuk drie gaat in op de niet-sporters: hoe is de groep niet-sporters samengesteld? Valt er daarbij een bepaald patroon te ontdekken? In het laatste hoofdstuk worden de resultaten vergeleken met de Amsterdamse en landelijke sportdeelname-index van november 2016 en april 2017. Bijlage 1 geeft een korte beschrijving van de respons en methodiek. Bijlage 2 bevat de vragenlijst van het onderzoek.

Samenvatting

In 2017 heeft Onderzoek, Informatie en Statistiek (OIS) in opdracht van Sport en Bos voor de zesde keer onderzoek gedaan naar het sportgedrag van Amsterdammers. In het onderzoek wordt onder andere ingegaan op het aandeel Amsterdammers dat sport, hoe vaak zij sporten, welke sporten populair zijn en op welke manier er wordt gesport. In totaal zijn 3.075 Amsterdammers van 6-80 jaar gevraagd naar hun sportgedrag. Hieronder volgen de belangrijkste resultaten.

Aandeel sporters in Amsterdam toegenomen

Van de Amsterdammers sport 74% minimaal één keer per maand. Zij mogen zich sporter noemen volgens de RSO-norm. Dit aandeel is hoger dan in 2013 (67%), 2009 (61%), 2006 (65%) en 2003 (56%). In alle leeftijdsgroepen wordt meer gesport dan in 2013, maar de grootste stijging is te zien bij volwassenen van 18-34 jaar (van 74% in 2013 naar 84%). Het aandeel dat minimaal een keer per week sport is met 67% niet veel lager dan het aandeel dat minimaal één keer per maand sport.

Vrouwen halen de mannen in als het gaat om sportdeelname: In 2017 is 75% van de vrouwen een sporter tegenover 72% van de mannen. In voorgaande metingen deden vrouwen minder aan sport dan mannen. Nog steeds is het zo dat jongeren meer sporten dan ouderen en dat Amsterdammers woonachtig in Centrum, Oost en Zuid meer sporten dan in de overige stadsdelen. Ook geldt: hoe hoger het (hoogst voltooide) opleidingsniveau bij volwassenen is, hoe hoger de sportdeelname.

Het gemiddeld aantal sporten dat de Amsterdamse sporter beoefent komt uit op 3,8 sporten. Dat is meer dan in 2013 (3,1 sporten). Dit gemiddelde is vooral toegenomen onder jongeren van 13-17 jaar en volwassen sporters van 18-34 jaar.

Fitness steeds populairder

Fitness wint al jaren aan populariteit en is ook in 2017 de meest beoefende sport: bijna de helft van de sporters (48%) doet aan fitness. Op de tweede en derde plaats staan hardlopen (29%) en voetbal (12%). Onder kinderen tot 18 jaar is voetbal het meest populair, en dan vooral bij de jongens. Bij volwassenen is fitness al jaren de meest populaire sport en ook nu is dat zo.

11% van de Amsterdammers kan niet zwemmen

Van alle Amsterdammers heeft 72% minimaal zwemdiploma A. Ruim een kwart van de Amsterdammers heeft geen zwemdiploma (28%), 11% kan ook daadwerkelijk niet zwemmen. Dit is vergelijkbaar met de voorgaande meting. Het zwemdiplomabezit is relatief laag onder niet-westerse Amsterdammers, Amsterdammers met een laag opleidingsniveau en migranten van de 1^e generatie. In de stadsdelen Centrum en Zuid is het diplomabezit het hoogst en in Zuidoost het laagst.

Ruim de helft van alle jongeren lid van een sportvereniging

Van alle Amsterdammers is 28% lid van een sportvereniging. In deze *brede* definitie van lidmaatschap kunnen mensen lid zijn zonder zelf actief de sport te beoefenen. Het aandeel *actieve* leden van sportverenigingen ligt voor alle Amsterdammers op 19%. Dit aandeel is sinds 2003 nagenoeg gelijk gebleven. Er zijn relatief veel jongeren lid van verenigingen: ruim de helft van de jongeren is actief lid van een vereniging (57%) tegenover 14% van alle volwassenen. Voor zowel jongeren als ouderen geldt dat mannen vaker lid zijn van een vereniging dan vrouwen. In de stadsdelen Centrum, Oost en Zuid zijn de meeste inwoners actief lid van een sportvereniging (respectievelijk 26%, 26% en 24%). Dit zijn ook de stadsdelen waar het meest gesport wordt.

Organisatieverbanden waarin wordt gesport

Sporters kunnen hun sport op verschillende manieren beoefenen, bijvoorbeeld bij een vereniging, een commerciële sportaanbieder of juist ongeorganiseerd (alleen of individueel). We zien dat het aandeel dat sport via een vereniging sinds 2003 geleidelijk afneemt. Het aandeel dat naar een commerciële sportaanbieder gaat neemt daarentegen iedere meting iets toe, met uitzondering van dit jaar. Na een uitschieter in 2013 is het aandeel ongeveer gelijk aan 2009. Door de jaren heen varieert het aandeel dat ongeorganiseerd sport met vrienden tussen de 15%-20% en het ongeorganiseerd individueel sporten tussen de 20%-25%.

Ruim de helft van de sportende Amsterdammers sporten in eigen stadsdeel

Van alle sportende Amsterdammers sport 63% in het eigen stadsdeel, 19% sport elders in Amsterdam en een klein deel (7%) sport buiten Amsterdam, maar wel in Nederland. Deze cijfers zijn vergelijkbaar met 2013. Sporten die vooral buiten Amsterdam worden beoefend zijn hockey, wielrennen, fitness, paardensport, wandelen, voetbal en zwemsport.

Agressie op het veld speelt iets meer onder jongeren

Volgens 1% van de sporters hangt er regelmatig een agressieve sfeer op of rond de sportplek en 6% zegt dat dit soms het geval is. Sporten waarbij naar verhouding meer sprake is van een agressieve sfeer zijn: basketbal, wielrennen, veldvoetbal en hockey. Nederlandse sporters zeggen het minst vaak een agressieve sfeer te ervaren. Niet-westerse Amsterdammers, Sporters onder de 18 jaar en mannen geven vaker aan dat er sprake is van een agressieve sfeer op of rondom hun sportplek.

Meerderheid vindt dat er voldoende accommodaties zijn

In totaal vindt 62% van de sporters dat er voldoende sportaccommodaties zijn in de eigen woonbuurt, 50% vindt dat er voldoende vrij toegankelijke sportvoorzieningen zijn (zoals basketbalpleintjes, trapveldjes met goals, voetbalkooi, halfpipe etc.) en 68% vindt dat er voldoende openbare ruimte is die geschikt is voor sport (zoals parken, natuurgebieden en bossen). Steeds zijn bewoners van het Centrum het minst tevreden over de aanwezigheid van sportvoorzieningen: respectievelijk vindt 47%, 37% en 51% van de Centrubewoners dat er voldoende accommodaties, vrij toegankelijke voorzieningen en openbare ruimte is om te sporten. Samen met bewoners uit Noord is het aandeel dat gebruik maakt van openbare voorzieningen in het eigen stadsdeel ook het laagst onder Centrubewoners. Toch gaat het niet om grote verschillen.

Contributie blijft stijgen, totale kosten blijven gelijk

Momenteel zijn sporters gemiddeld €257 kwijt aan contributie. In 2013 was dit €241. Dat de contributie stijgt, is niet anders dan de jaren ervoor. De aanvullende kosten, zoals kosten voor kleding, attributen en consumpties, zijn voor het eerst in 14 jaar gedaald en liggen nu op €191. In totaal zijn sporters nu ongeveer evenveel kwijt aan hun sport als vier jaar geleden (€448 tegenover €449 in 2013).

Kwart van stadspas-bezitters gebruikt de pas voor sporten

Van alle sportende Amsterdammers heeft 18% een stadspas. Van hen gebruikt 22% de pas ook daadwerkelijk om te sporten (4% van alle sportende Amsterdammers). Van alle Amsterdamse stadspasbezitters kan 57% tot de sporters worden gerekend (in 2013: 55%). Sportende kinderen met een stadspas maken ook vaak gebruik van een andere regeling: 49% van hen gebruikt de stadspas (kidsgids), 39% het jeugdportfonds en 60% scholierenvergoeding.

12% is vrijwilliger in de sport

Ongeveer een op de acht Amsterdammers van 13 jaar en ouder is vrijwilliger in de sport. De gebieden, functies of werkzaamheden waarin men als vrijwilliger in de sport actief is, zijn nagenoeg gelijk gebleven. Het grootste deel is trainer of geeft les (41%), een op de vijf (20%) is scheids- of lijnrechter of jury en 18% doet bar- of kantinewerkzaamheden.

6% van de Amsterdammers heeft nog nooit gesport

Een op de vijf Amsterdammers (21%) heeft het afgelopen jaar helemaal *niet* aan sport gedaan. Van hen hebben zeven op de tien in het verleden *wel* gesport, dit is 14% van alle Amsterdammers. In totaal heeft 6% van de Amsterdammers nog nooit gesport. De belangrijkste redenen om niet (meer) te sporten zijn een gebrek aan tijd en fysieke problemen.

42% van de niet-sporters heeft weer zin om te sporten

Van de niet-sporters hebben vier op de tien wel (weer) zin om te gaan sporten (42%). Net als in de voorgaande metingen noemen veel niet-sporters (gebrek aan) geld en tijd als redenen om het sporten al dan niet op te pakken. Veel niet-sporters vinden het sporten te duur of kunnen het niet betalen (31%). Ook geeft 21% aan meer vrije tijd nodig te hebben om te kunnen sporten. Een medische of fysieke reden wordt door 15% gegeven.

1 Sportdeelname in Amsterdam

In dit hoofdstuk komen kerngegevens rondom sport in Amsterdam aan bod. Zo wordt beschreven welk deel van de bevolking sport, hoe vaak dit gebeurt, welk deel helemaal niet sport en hoe deze zaken zich verhouden naar achtergrondkenmerken als leeftijd, migratieachtergrond en stadsdeel. Verder wordt uiteengezet hoeveel sporten Amsterdammers beoefenen en welke sporten populair zijn in Amsterdam. Tot slot wordt gekeken hoeveel Amsterdammers kunnen zwemmen.

1.1 Aandeel sporters in Amsterdam toegenomen

Van de Amsterdammers van 6 jaar en ouder heeft 79% minimaal één keer gesport in het afgelopen jaar. Als er minimaal één keer per maand (12 keer per jaar) gesport is, is men een sporter volgens de RSO-definitie. Dit geldt voor 74% van de Amsterdammers. In deze rapportage duiden we de RSO-sporter ook aan als regelmatige sporter.

Tabel 1.1 toont de frequentie waarmee Amsterdammers van 6 jaar en ouder sporten. In vergelijking met de voorgaande metingen zijn Amsterdammers meer en frequenter gaan sporten. Waar in 2009 61% en in 2013 67% van de Amsterdammers zich een regelmatige sporter mocht noemen is dat nu 74%. In totaal sport 67% wekelijks (in 2013: 57%). Het aandeel sporters dat minimaal twee keer per week sport is 54% (in 2013: 48%). Verder heeft een op de vijf Amsterdammers (21%) geen enkele sport gedaan in het afgelopen jaar (in 2013: 28%).

Tabel 1.1 Aandeel van de Amsterdammers dat sport, 2003-2017 (procenten)

sportdeelname	2003	2006	2009	2013	2017
geen sport	43	33	36	28	21
>= 1 keer per jaar	57	67	64	72	79
>= 1 keer per maand (sporter volgens RSO)	56	65	61	67	74
>= 1 keer per week	50	60	57	62	67
>= 2 keer per week	-	43	44	48	54
bij sportvereniging*	20	20	19	19	19

*Dit percentage betreft het *actief* lidmaatschap en is gebaseerd op alle Amsterdammers en niet alleen sporters.

Het aandeel dat lid is van een sportvereniging is sinds 2003 nagenoeg gelijk gebleven: 20% in 2003 en 2006 en vanaf 2009 is dit aandeel 19%. Net als voorgaande metingen gaat het om de *actieve* sporters. In paragraaf 2.1 wordt ook gekeken naar een *bredere* definitie van lidmaatschap van een sportvereniging, waarbij een lid niet noodzakelijkerwijs als actieve sporter bij zijn of haar vereniging is betrokken, maar bijvoorbeeld als bestuurslid of 'slapend lid'.

Verschillen tussen leeftijdsgroepen

In de mate van sportdeelname speelt leeftijd een duidelijke rol. Tabel 1.2 geeft de sportdeelname van Amsterdammers in de leeftijd van 6 tot en met 17 jaar en van volwassenen (18 jaar of ouder). In tabel 1.3 is de sportdeelname naar vijf leeftijdsklassen uitgesplitst.

Tabel 1.2 Aandeel van de Amsterdammers jonger en ouder dan 18 jaar dat sport, 2017 (procenten)

	6-17	18-plus	totaal
geen sport	10	22	21
>= 1 keer per jaar	90	78	79
>= 1 keer per maand (sporter volgens RSO)	85	72	74
>= 1 keer per week	81	65	67
>= 2 keer per week	69	51	54
bij sportvereniging*	57	14	19

*Dit percentage betreft het actief lidmaatschap en is gebaseerd op alle Amsterdammers en niet alleen sporters.

In alle leeftijdsgroepen wordt meer gesport dan in 2013. De grootste stijging is te zien bij volwassenen in de leeftijd 18-34 jaar. In deze leeftijdsgroep is het aandeel dat zich een regelmatige sporter mag noemen ten opzichte van 2013 met 10 procentpunt gestegen naar 84%. Kinderen (6-12 jaar) sporten met 88% het meest. Bij 13-17 jarigen, 35-54 jarigen en 55-plussers ligt dit aandeel op respectievelijk 81%, 70% en 59%. Daarnaast zijn kinderen en jongeren ook veel vaker actief lid van een sportvereniging dan volwassenen. Bij kinderen wordt er in toenemende mate bij een vereniging gesport, terwijl dit bij de overige leeftijdsgroepen redelijk stabiel blijft.

Tabel 1.3 Aandeel van de Amsterdammers dat sport naar leeftijdsklasse, 2009-2017 (procenten)

sportdeelname	6-12			13-17			18-34			35-54			55-80**		
	'09	'13	'17	'09	'13	'17	'09	'13	'17	'09	'13	'17	'09	'13	'17
geen sport	23	14	8	25	20	14	29	21	10	40	30	24	49	41	35
>= 1 keer per jaar	77	86	92	75	80	86	71	79	90	60	70	76	51	59	65
>= 1 keer per maand (sporter volgens RSO)	76	84	88	73	75	81	69	74	84	57	64	70	51	55	59
>= 1 keer per week	73	82	83	69	73	77	64	68	76	53	57	64	48	51	53
>= 2 keer per week	51	62	69	54	58	68	53	55	61	41	42	52	31	39	39
bij sportvereniging *	50	55	62	47	48	49	22	21	17	11	11	13	9	10	10

*Dit percentage betreft het actief lidmaatschap en is gebaseerd op alle Amsterdammers en niet alleen sporters.

**t/m 2013 was de leeftijdsgroep 55-74 jaar.

Om het sportgedrag van Amsterdammers van 65 jaar en ouder in beeld te kunnen brengen, zijn (net als in 2013) extra respondenten uit deze leeftijdsgroep geënquêteerd. De sportdeelname van 65-plussers ligt steeds iets lager dan dat van de 55-plussers. Het aandeel dat geen enkele sport beoefent is 38% (55-plussers: 35%). Ruim de helft van de 65-plussers (55%) is sporter volgens de RSO-norm en 7% is lid van een sportvereniging (55-plusser: respectievelijk 59% en 10%).

Verschillen naar migratieachtergrond

Onder Nederlandse Amsterdammers zijn de meeste sporters te vinden (81%, in 2013: 78%). De sportdeelname onder de groep Turkse en Marokkaanse Amsterdammers is relatief sterk gestegen (van 46% in 2013 naar 61%). Ook de sportdeelname onder Surinaamse en Antilliaanse Amsterdammers is gestegen van 57% naar 66%, maar in beide groepen is de sportdeelname nog

altijd onder het stedelijk gemiddelde van 74%. Omdat de sportdeelname relatief sterker is gestegen onder niet-westerse Amsterdammers dan onder Nederlandse en westerse Amsterdammers, zijn de onderlinge verschillen minder groot dan in de vorige meting.

Tabel 1.4 Aandeel van de Amsterdammers dat sport naar migratieachtergrond, 2017 (procenten)

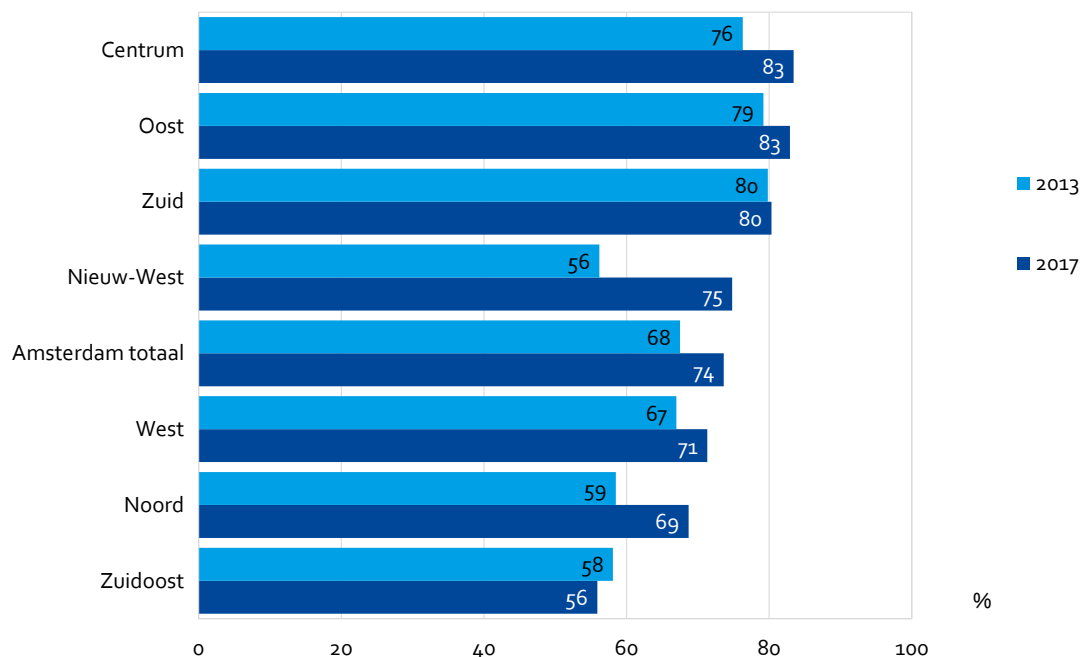
	Surinaams/ Antilliaans	Turks/ Marokkaans	overig niet- westers	westers	Nederlands	totaal
geen sport	31	28	27	20	14	21
>= 1 keer per jaar	69	72	73	80	86	79
>= 1 keer per maand (sporter volgens RSO)	66	61	68	74	81	74
>= 1 keer per week	62	54	62	67	74	67
>= 2 keer per week	48	46	51	56	57	54
bij sportvereniging *	14	18	15	13	23	19

*Dit percentage betreft het *actief* lidmaatschap en is gebaseerd op alle Amsterdammers en niet alleen sporters.

Verschillen tussen stadsdelen

Anders dan in de voorgaande meting kennen de stadsdelen Centrum en Oost het hoogste aandeel regelmatige sporters (beide 83%). In beide stadsdelen is het aandeel iets gestegen ten opzichte van 2013. In Zuid, het stadsdeel dat in de vorige meting nog het hoogste aandeel regelmatige sporters had, is het aandeel gelijk gebleven. In stadsdeel Nieuw-West is het aandeel sporters aanzienlijk gestegen (van 56% in 2013 naar 75% in 2017), de sportdeelname in dit stadsdeel is daarmee net iets boven het stedelijk gemiddelde komen te liggen. De overige stadsdelen zitten onder het stedelijk niveau, waarbij opvalt dat ook in Noord de sportdeelname is gestegen (van 59% naar 69%). Zuidoost is het enige stadsdeel waarbij de sportdeelname enigszins is gedaald.

Figuur 1.5 Aandeel regelmatige sporters per stadsdeel, 2013 en 2017 (procenten)*

* 2013 en 2017 zijn conform gebiedsindeling '15.

Tabel 1.6 Aandeel van de Amsterdammers dat sport naar stadsdeel, 2017 (procenten)

	Centrum	West	Nieuw-West	Zuid	Oost	Noord	Zuidoost	totaal
geen sport	12	21	19	15	11	23	40	21
>= 1 keer per jaar	88	79	81	85	89	77	60	79
>= 1 keer per maand (sporter volgens RSO)	83	71	75	80	83	69	56	74
>= 1 keer per week	79	66	67	76	74	61	51	67
>= 2 keer per week	60	52	51	61	62	48	42	54
bij sportvereniging *	26	14	18	24	26	15	14	19

*Dit percentage betreft het *actief* lidmaatschap en is gebaseerd op alle Amsterdammers en niet alleen sporters.

Ook wanneer onderscheid wordt gemaakt tussen sporters jonger dan 18 jaar en sporters van 18 jaar en ouder springen de stadsdelen Centrum, Oost en Zuid er uit (zie tabel 1.7). De stadsdelen Nieuw-West, West, Noord en Zuidoost scoren wat betreft sportdeelname van jongeren onder het stadsgemiddelde van 85%. Dit is ook het geval als het gaat om volwassen sporters, met uitzondering van stadsdeel Nieuw-West waar de sportdeelname juist net iets boven het stadsgemiddelde van 72% zit. In Zuidoost blijft de sportdeelname van zowel kinderen als volwassenen achter ten opzichte van de andere stadsdelen.

Tabel 1.7 Aandeel sporters per leeftijdsgroep naar achtergrondkenmerken 2013 en 2017 (procenten)*

	2013			2017		
	<18	18+	totaal	<18	18+	totaal
man	85	70	72	88	70	72
vrouw	76	62	64	82	74	75
Surinaams/Antilliaans	73	55	57	74	65	66
Turks/Marokkaans	66	41	46	78	56	61
overig niet-westers	75	58	61	80	66	68
westers	86	68	70	90	71	74
Nederlands	94	76	78	94	80	81
1e generatie	69	50	51	79	60	61
2e generatie	73	61	65	80	73	75
Nederlands	94	76	78	94	80	81
laag opleidingsniveau		44			51	
middelbaar opleidingsniveau		64			74	
hoog opleidingsniveau		83			85	
Centrum	93	73	76	95	81	83
Oost	86	78	79	89	82	83
Zuid	93	78	80	91	79	80
Nieuw-West	73	54	56	82	74	75
West	71	67	67	84	69	71
Noord	79	56	59	79	68	69
Zuidoost	75	56	58	77	54	56
Amsterdam	80	66	67	85	72	74

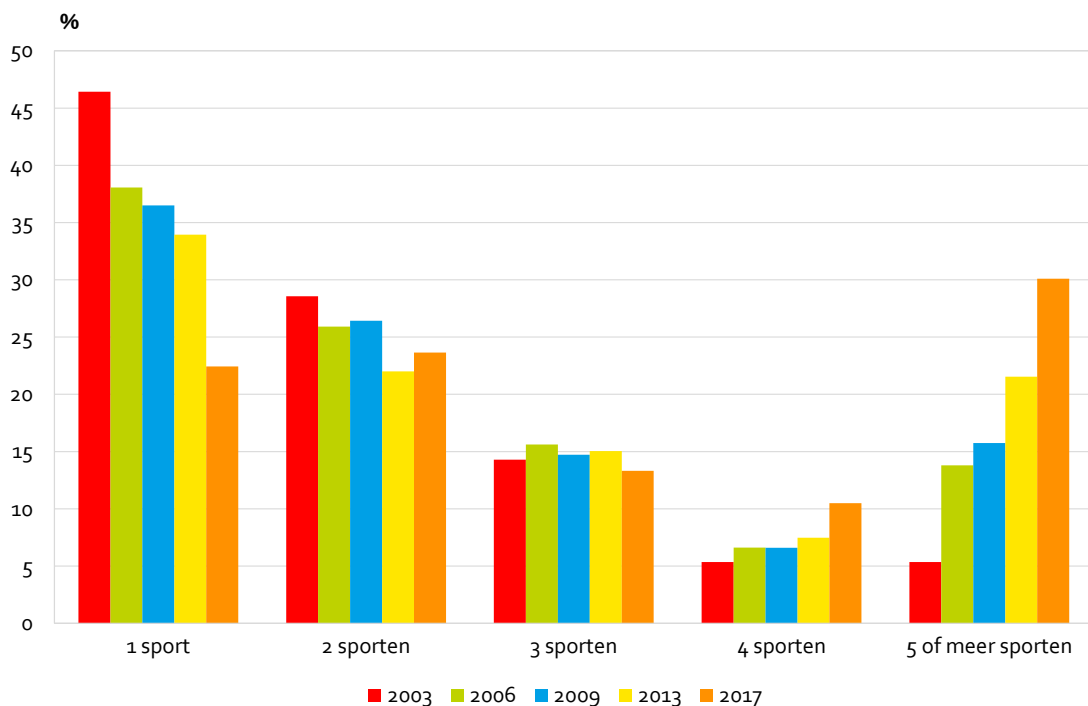
*2013 en 2017 zijn conform gebiedsindeling '15.

In 2017 is 74% van de volwassen vrouwen een regelmatige sporter en 70% van de volwassen mannen. In eerdere metingen deden vrouwen minder aan sport dan mannen. Vrouwen halen mannen dus in als het gaat om sportdeelname. Onder 6-17 jarigen zijn het nog wel de jongens die meer aan sport doen (88% van de jongens versus 82% van de meisjes). Net als in eerdere metingen geldt: hoe hoger het (hoogst voltooide) opleidingsniveau bij volwassenen is, hoe hoger de sportdeelname. De verschillen tussen de opleidingsniveaus worden wel kleiner: ten opzichte van 2013 is de sportdeelname vooral toegenomen onder Amsterdammers met een laag en middelbaar opleidingsniveau. Migranten van de 2^e generatie sporten meer dan die van de 1^e generatie, maar nog wel minder dan Nederlandse Amsterdammers.

1.2 Amsterdamse sporter beoefent gemiddeld 3,8 sporten

Een sporter kan verschillende sporten naast elkaar beoefenen. Over de afgelopen veertien jaar is een geleidelijke ontwikkeling te zien dat steeds meer Amsterdammers meerdere sporten naast elkaar doen: de diversiteit aan sportbeoefening neemt toe. Steeds meer sporters beoefenen vier of meer sporten: 41% in 2017, 29% in 2013 en 22% in 2009. Minder dan de helft van de sporters (46%) beperkt zich tot één of twee sporten. In 2013 was dit met 56% nog de meerderheid.

Figuur 1.8 Aantal sporten dat regelmatige sporters beoefenen, 2003-2017 (procenten)

Op basis van het aantal sporten dat men beoefent, kan een kengetal voor de sportdiversiteit worden berekend. Dit cijfer wordt berekend voor regelmatige sporters³. De sportdiversiteit is het gemiddeld aantal sporten dat zij op jaarbasis beoefenen. De sportdiversiteit van Amsterdam

³ Regelmatige sporters zijn personen die minimaal één keer per maand aan sport doen en dus volgens de RSO-norm tot de sporters worden gerekend.

komt dit jaar uit op 3,8. Gemiddeld beoefent de Amsterdamse sporter dus 3,8 sporten. In 2013 lag de sportdiversiteit op 3,1.⁴

De sportdiversiteit is sterk toegenomen onder jongeren van 13 t/m 17 jaar en volwassen sporters in de leeftijd 18-34 jaar. Eerder zagen we al dat ook de sportdeelname onder deze laatstgenoemde groep sterk is toegenomen. De toename in sportdiversiteit vond vooral plaats bij Amsterdammers met een Surinaamse of Antilliaanse migratieachtergrond.

Tabel 1.9 Gemiddelde sportdiversiteit⁵ naar achtergrondkenmerken, 2013 en 2017 *

	2013	2017
man	3,2	3,9
vrouw	3,0	3,8
6-12 jaar	3,4	3,8
13-17 jaar	3,2	5,0
18-34 jaar	3,8	4,9
35-54 jaar	2,8	3,3
55-80 jaar**	2,1	2,3
Surinaams/Antilliaans	1,9	3,0
Turks/Marokkaans	2,0	2,7
overig niet-westers	2,6	3,5
westers	3,7	4,2
Nederlands	3,5	4,2
1e generatie	2,2	3,0
2e generatie	2,9	3,7
Nederlands	3,5	4,2
laag (18+)	2,0	2,6
middelbaar (18+)	2,8	3,4
hoog (18+)	3,7	4,5
Centrum	3,4	4,7
Zuid	3,6	4,4
Oost	3,5	4,3
West	3,3	4,2
Noord	2,7	3,2
Zuidoost	2,1	3,2
Nieuw-West	2,6	3,0
Amsterdam	3,1	3,8

* 2013 en 2017 zijn conform gebiedsindeling '15.

** in 2013 was de leeftijdsgroep 55-74 jaar

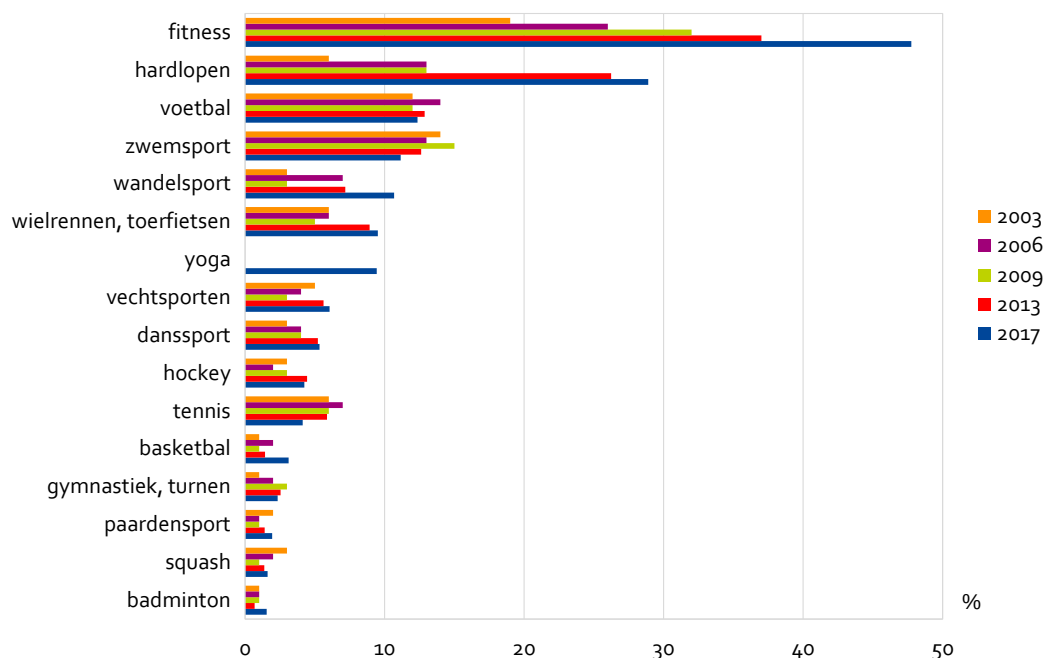
⁴ De lijst met voorgegeven sporten is gewijzigd en uitgebreid ten opzichte van 2013. Respondenten konden deze meting kiezen voor 54 sporten in plaats van 47. Hierdoor kan de sportdiversiteit zijn toegenomen. We kunnen hiervoor corrigeren door de sporten die nu apart staan, samen te nemen en sporten die vorig jaar nog niet waren opgenomen (zoals yoga, rugby en pilates) bij de categorie 'anders' onder te brengen. De gemiddelde sportdiversiteit komt dan uit op een 3,6.

⁵ Sportdiversiteit is gemeten als het gemiddeld aantal sporten dat een regelmatige sporter (iemand die minimaal één keer per maand sport) op jaarbasis beoefent.

1.3 Fitness steeds populairder

Onder de Amsterdamse sporters is fitness al jaren de meest beoefende sport en iedere meting wint de sport aan populariteit. In 2009 werd fitness al door een op de drie sporters (32%) ten minste één keer per maand beoefend (RSO-norm). Dit aandeel is verder toegenomen naar 37% in 2013 en 48% in 2017. Hardlopen en voetbal worden door respectievelijk 29% en 12% van de sporters beoefend en staan daarmee op de tweede en derde plek. Het aandeel van de sporters dat aan wandelen doet is in vier jaar tijd gestegen van 7% naar 11%, het aandeel dat aan zwemmen doet is juist iets afgenomen (van 13% naar 11%). Wandelen is daarmee net zo populair geworden als zwemmen: een gedeelde vierde plek.

Figuur 1.10 Meest beoefende sporten, 2003-2017 (procenten van sportende bevolking) *

*Sporten die in 2017 door minder dan 2% van de sporters worden beoefend, zijn niet in de figuur opgenomen. Vechtsporten zijn inclusief judo en andere verdedigingssporten; Hardlopen, joggen is alleen in 2013 inclusief trimmen; wielrennen / toerfietsen is tot en met 2013 inclusief mountainbiken, in 2017 aparte categorie; yoga is in 2017 voor het eerst een voorgegeven optie.

Bij eerdere metingen van de Amsterdamse sportmonitor is yoga niet als specifieke sport onderscheiden. Tot en met 2009 werd yoga zelfs expliciet als sport buitengesloten. Dat is in de meting van 2013 niet gedaan. In 2013 is yoga niet als optie voorgegeven, maar hebben veel respondenten dit onder 'andere sport' genoemd (4,5%). Het aantal beoefenaars van yoga in 2013 zal daarom een onderschatting zijn. In 2017 is yoga voor het eerst als optie voorgegeven en wordt door 9% van de sporters beoefend. Daarmee staat yoga nu meteen in de top 10 van meest beoefende sporten.

Van alle regelmatige sporters heeft 1,5% zijn of haar sport in aangepaste vorm beoefend. De sporten waarin dit wordt gedaan lopen uiteen. Voetbal, paardrijden, zwemmen,

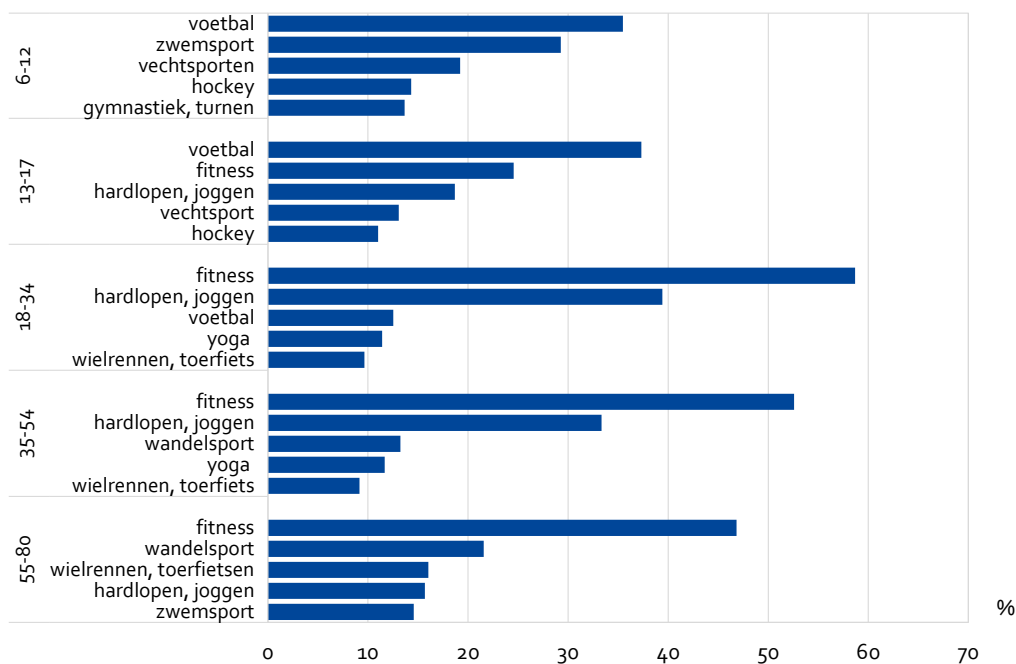
zwangerschapsgym, vechtsporten en wandelen zijn sporten die vaker worden genoemd in deze context.

Meest beoefende sporten naar leeftijd

Figuur 1.1 toont de vijf meest beoefende sporten per leeftijdsgroep. De meest populaire sport onder kinderen (6-12 jaar) en jongeren (13-17 jaar) is voetbal. Bij kinderen t/m 12 jaar is de top vijf nagenoeg ongewijzigd ten opzichte van 2013, enkel hockey en gymnastiek zijn van plek gewisseld. Bij 13-17 jarigen is danssport uit de top vijf verdwenen. Vechtsport is daarvoor in de plaats gekomen.

Al jaren is fitness de meest populaire sport bij volwassenen en ook nu is dit het geval. Bij 18-34 jarigen is yoga nieuw binnengekomen op de vierde plaats en heeft daarmee de plek van wielrennen, toerfietsen ingenomen. Hockey (voorheen op de vijfde plaats) is uit de top vijf verdwenen. Bij 35-54 jarigen heeft yoga en wandelsport aan populariteit gewonnen, dit is ten koste gegaan van aerobics en zwemsport. Ten slotte is de top vijf van 55-plussers nagenoeg gelijk gebleven. Hardlopen heeft onder de 55-plussers wel toegenomen aan populariteit (van 8% in 2013 naar 16% in 2017) en is daarmee van plek geruild met zwemsport.

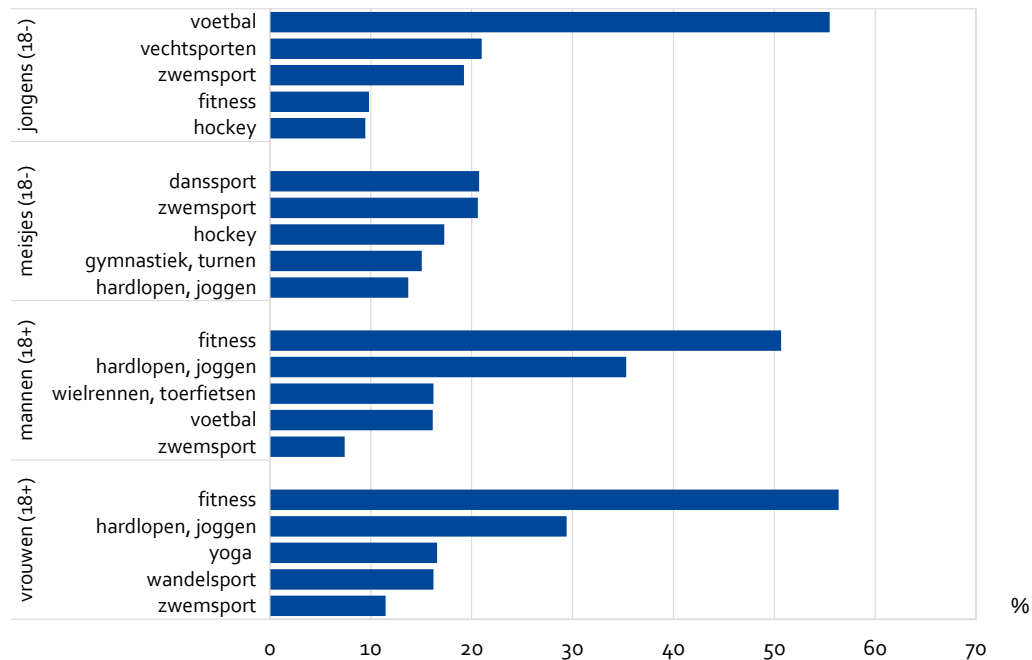
Figuur 1.11 Top vijf van meest beoefende sporten naar leeftijdsgroep, 2017 (procenten van sporters)

De top vijf van meest beoefende sporten is ook uitgewerkt voor mannen en vrouwen, waarbij onderscheid is gemaakt tussen jongeren (tot 18 jaar) en volwassenen (18 jaar en ouder). Mannen en vrouwen doen allebei aan fitness, hardlopen en zwemmen. Verder is wielrennen en voetbal populair bij de mannen. Bij vrouwen is dat yoga en wandelsport. Net als bij de vorige meting is bij jongens voetbal veruit de meest populaire sport. Zowel meisjes als jongens doen aan zwemsport

en hockey, maar niet in gelijke mate. Meisjes doen verder aan danssport, gymnastiek en hardlopen, jongens aan vechtsport en fitness.

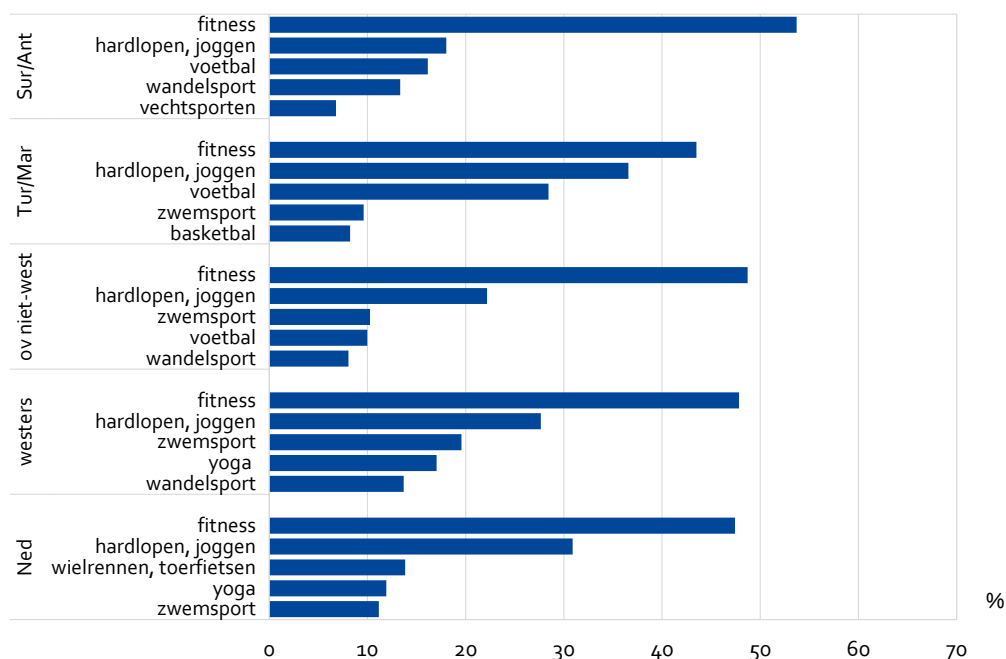
Figuur 1.12 Top vijf van meest beoefende sporten naar geslacht, 2017 (procenten van sporters)

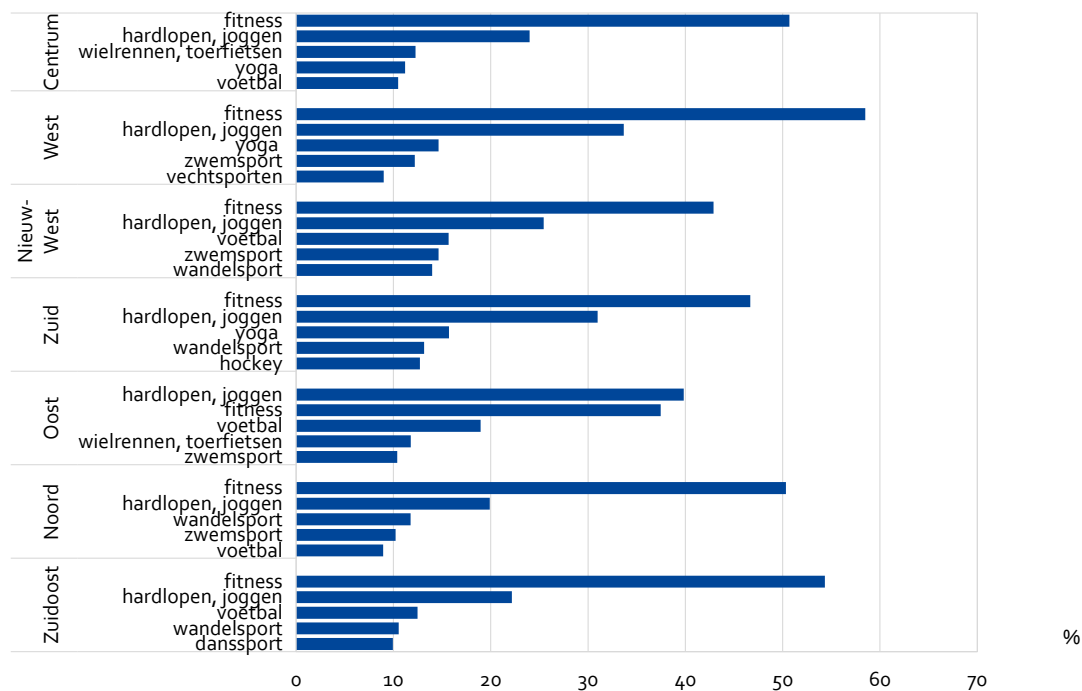
Meest beoefende sporten naar migratieachtergrond en stadsdelen

De top vijf van meest beoefende sporten uitgesplitst naar migratieachtergrond (figuur 1.13) en naar stadsdelen (figuur 1.14) staan op de volgende pagina weergegeven. Fitness en hardlopen zijn het meest populair, ongeacht migratieachtergrond of stadsdeel. Fitness wordt het meest beoefend door Amsterdammers met een Surinaamse of Antilliaanse migratieachtergrond. Hardlopen en voetbal zijn vooral populair bij Marokkaanse en Turkse stadsgenoten. Nederlandse Amsterdammers en Amsterdammers met een westerse migratieachtergrond doen naast fitness en hardlopen aan yoga en zwemsport.

Figuur 1.13 Top vijf van meest beoefende sporten naar migratieachtergrond, 2017 (procenten van sporters)

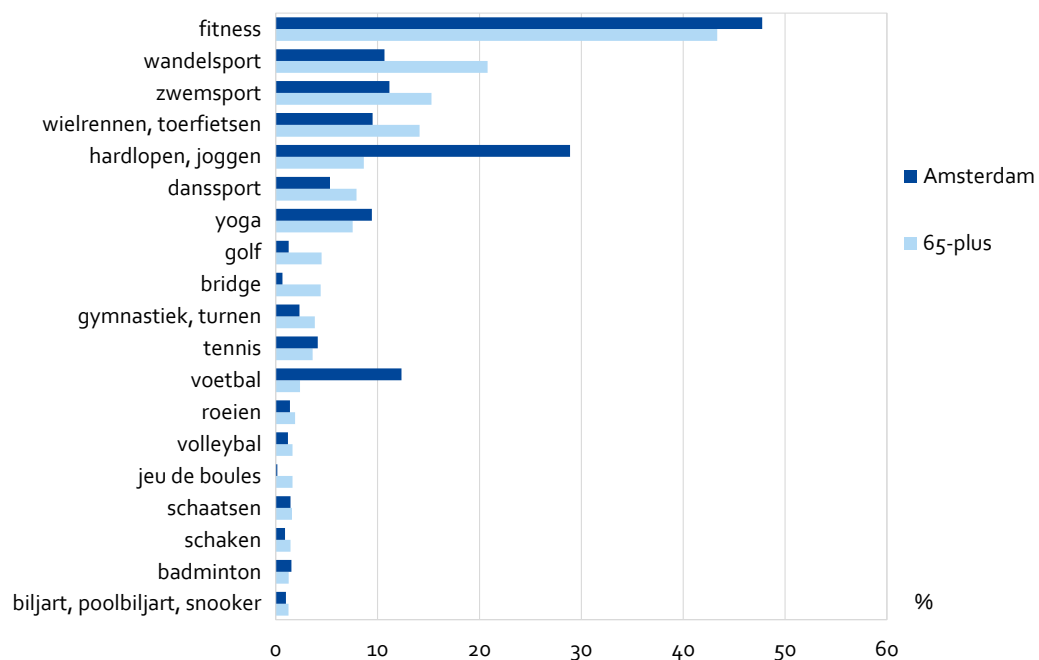

Figuur 1.14 Top vijf van meest beoefende sporten naar stadsdeel, 2017 (procenten van sporters)

Sporters van 65 jaar en ouder hebben andere voorkeuren voor sporten (figuur 1.15). De meest beoefende sport onder 65-plussers is fitness (ook gymnastiek voor ouderen en pilates vallen hieronder). Senioren doen minder vaak aan hardlopen, maar vaker aan wandelen, fietsen en zwemmen dan de gemiddelde Amsterdammer. Ook dansen en yoga zijn populair onder 65-plussers. De sportvoorkeuren van 65-plussers wijken niet veel af van die van 55-plussers (zie figuur 1.11). De top vijf bestaat uit dezelfde sporten, maar hardlopen verliest iets aan populariteit: 16% van de 55-plussers versus 9% van de 65-plussers doet aan hardlopen.

Figuur 1.15 Meest beoefende sporten, 2017 (procenten van de sportende bevolking) *

* Sporten die door minder dan 1% van de sportende 65-plussers worden beoefend, zijn niet opgenomen.

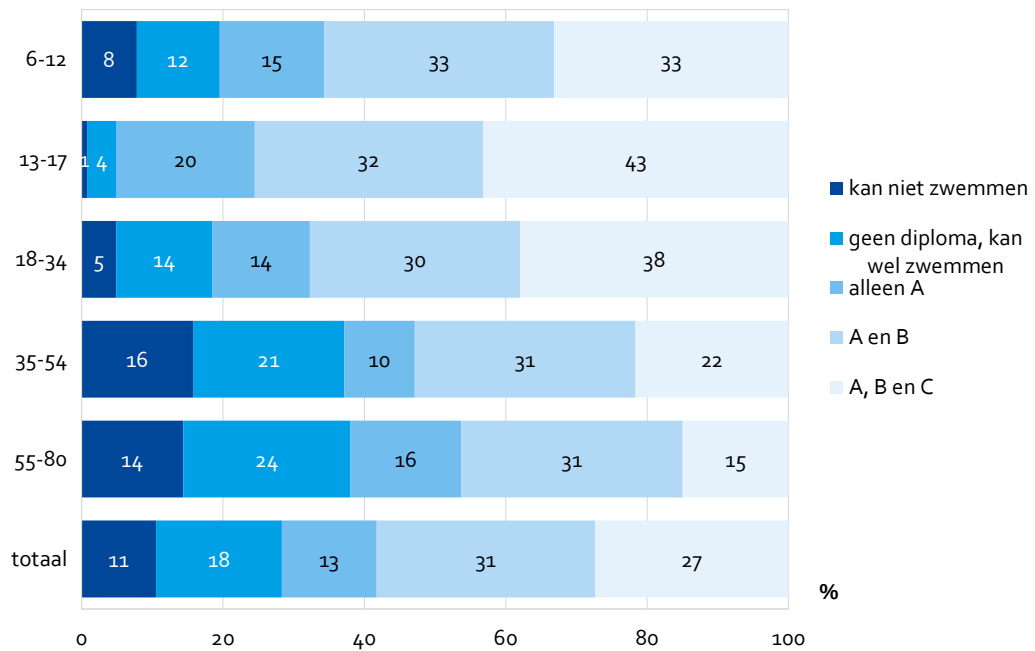
1.4 11% van de Amsterdammers kan niet zwemmen

Van alle Amsterdammers van 6 jaar en ouder heeft 72% minimaal zwemdiploma A en het aandeel is daarmee vergelijkbaar met 2013 (75%). In 2006 en 2009 was het aandeel Amsterdammers met minimaal een A-diploma 68%.

Ruim een kwart van de Amsterdammers (28%) heeft geen zwemdiploma. De groep valt onder te verdelen in een groep Amsterdammers die geen diploma heeft, maar wél kan zwemmen (18%) en een groep die geen diploma heeft en ook daadwerkelijk niet kan zwemmen (11%). Ook dit is vergelijkbaar met de voorgaande meting.

Van de Amsterdammers die niet kunnen zwemmen volgt 4% op dit moment zwemles. Dit zijn grotendeels jonge kinderen. Van de kinderen van 6-12 jaar die nog niet kunnen zwemmen, zit ruim een derde op zwemles.

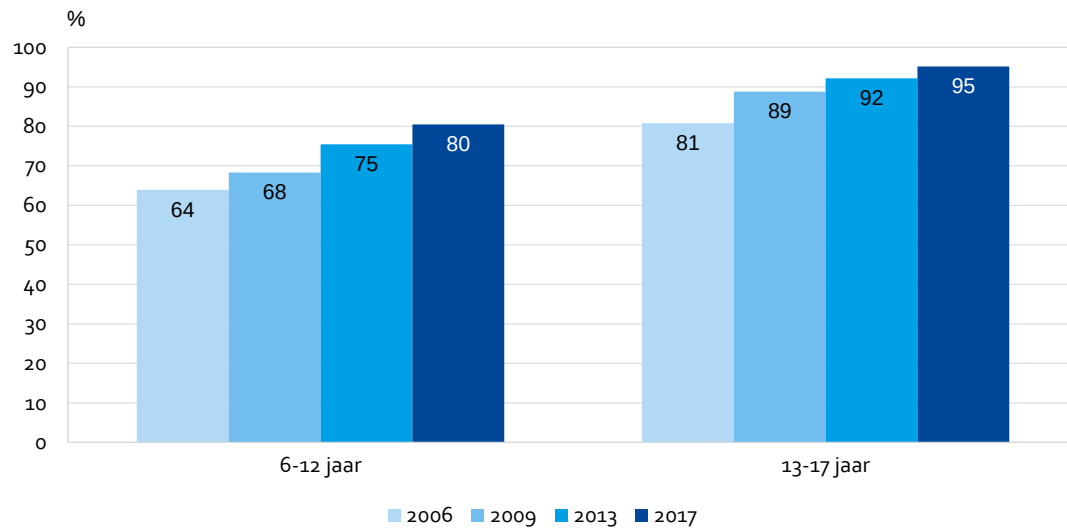
Figuur 1.16 Aandeel Amsterdammers met een zwemdiploma naar leeftijd, 2017

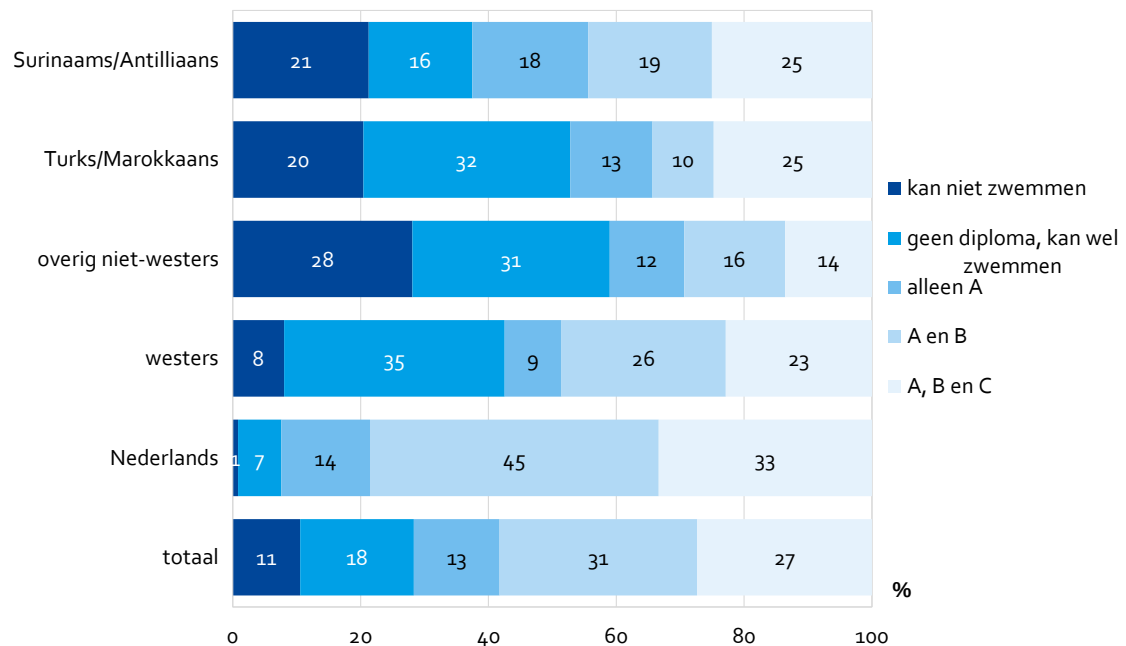
Van de jongeren in de leeftijd 13-17 jaar kan nagenoeg iedereen zwemmen. Bij hen zien we ook de meeste zwemdiploma's: 95% van de jongeren van 13-17 jaar heeft een of meerdere zwemdiploma's.⁶ Ook veel Amsterdammers van 18-35 jaar hebben minimaal zwemdiploma A (81%). In de groepen 35-54 jaar en 55-plussers is het aandeel dat geen zwemdiploma heeft het grootst en vinden we het grootste aandeel dat niet kan zwemmen.

Het aandeel 6-12 jarigen dat een zwemdiploma heeft is van 64% in 2006 gestegen naar 80% in 2017 (zie figuur 1.17). Logischerwijs is dat terug te zien in de leeftijdsgroep 13-17 jarigen. Iedere meting zien we tussen beide cohorten een verschil van gemiddeld 15 procentpunt.

⁶ De Amsterdamse stadsdelen hebben met de schoolbesturen afgesproken dat het gemiddelde diplomabezit onder 12-jarige schoolverlaters van het primair onderwijs, 95% moet zijn. Uit de cijfers van de Sportmonitor komt naar voren dat 95% van de Amsterdamse jongeren van 13-17 jaar een zwemdiploma heeft. Uitsplitsing naar leeftijdjaar lijkt er op te duiden dat het aandeel binnen deze leeftijdsklasse nog varieert met de leeftijd: van de kinderen van 13 jaar heeft 91,2% een zwemdiploma, van 14 jaar 93,1%, van 15 jaar 96,9%, van 16 jaar 96,4% en van 17 jaar 95,8%. Deze resultaten zijn echter weinig betrouwbaar vanwege het geringe aantal respondenten per leeftijdjaar.

Figuur 1.17 Aandeel 6-17 jarigen met een zwemdiploma, 2006-2017 (procenten)

Het aandeel dat een zwemdiploma heeft, is het grootst onder Nederlandse Amsterdammers (92%), niet anders dan in 2013. Van de Amsterdammers met een Surinaamse en Antilliaanse migratieachtergrond heeft 63% een zwemdiploma en van de Turkse en Marokkaanse Amsterdammers is dit aandeel 47%. Het aandeel dat niet kan zwemmen is met 28% het hoogst onder de overig niet-westerse Amsterdammers.

Figuur 1.18 Aandeel Amsterdammers met een zwemdiploma naar migratieachtergrond, 2017

In tabel 1.19 is het aandeel Amsterdammers dat een zwemdiploma bezit voor verschillende groepen in de stad weergegeven. Meisjes hebben iets vaker een zwemdiploma dan jongens (88%

tegenover 85%) en ook bij volwassenen zien we dat vrouwen net iets vaker een zwemdiploma hebben dan mannen: 72% ten opzichte van 67%. Het diplomabezit is vooral laag bij de overig niet-westerse Amsterdammers, dit geldt voor zowel jongeren als volwassenen. Daarnaast is het aandeel dat minimaal zwemdiploma-A heeft relatief laag onder Amsterdammers met een lage opleiding en migranten van de 1^e generatie. In de stadsdelen Centrum en Zuid (waar de meeste Nederlandse en westerse Amsterdammers wonen) is het zwemdiplomabezit het hoogst, in Zuidoost is het diplomabezit het laagst.

Tabel 1.19 Aandeel Amsterdammers met zwemdiploma naar achtergrondkenmerken, 2017

	<18	18+	totaal
man	85	67	70
vrouw	88	72	73
Surinaams/Antilliaans	87	59	63
Turks/Marokkaans	82	38	47
overig niet-westers	79	35	41
westers	83	53	57
Nederlands	93	92	92
1e generatie	72	27	28
2e generatie	84	84	84
Nederlands	93	92	92
laag opleidingsniveau		49	
middelbaar opleidingsniveau		73	
hoog opleidingsniveau		87	
Centrum	90	81	83
Zuid	92	81	82
Oost	90	78	79
Noord	85	73	75
West	86	65	68
Nieuw-West	81	64	66
Zuidoost	79	53	56
Amsterdam	86	70	72

2 Organisatieverband

In dit hoofdstuk wordt gekeken hoe Amsterdammers sporten. Zo wordt gekeken in welk verband Amsterdammers sporten: doen ze dit bijvoorbeeld bij een commerciële sportaanbieder of een sportvereniging? Tevens wordt gekeken op welke manier ze aan sport doen: is dat in de vorm van trainingen of competities? Tot slot wordt er gekeken naar de kosten, het gebruik van de stadspas om te sporten en hoeveel Amsterdammers vrijwilligerswerk doen in de sport.

2.1 Ruim de helft van alle jongeren lid van een sportvereniging

Ruim een kwart van alle Amsterdammers van 6 jaar en ouder (28%) is lid van een sportvereniging. Onder 'sportvereniging' vallen geen sportscholen of fitnesscentra. Het is niet per definitie zo dat een lid ook daadwerkelijk actief sport op de vereniging, maar iemand is in ieder geval onderdeel van de ledenadministratie. Leden die niet actief zijn kunnen bestuursleden zijn, maar ook 'slappend' lid vanwege langdurige afwezigheid (door bijvoorbeeld een blessure). We noemen dit de brede definitie van lidmaatschap. Het aandeel actieve leden van sportverenigingen ligt voor alle Amsterdammers op 19%. Van de jongeren van 6-18 jaar is ruim de helft actief lid van een sportvereniging (57%).

In tabel 2.1 staat het volledige overzicht van alle Amsterdammers die lid zijn van een vereniging. Zowel bij jongeren als bij volwassenen zijn mannen vaker lid dan vrouwen. Hoe hoger het opleidingsniveau, hoe vaker men lid is van een sportvereniging. Voor lager opgeleiden is het aandeel actieve leden 7%, terwijl dit voor midden en hoogopgeleiden respectievelijk 13% en 18% is. Evenals in 2013 zijn de stadsdelen met het grootste aandeel lidmaatschappen Centrum, Oost en Zuid (26%, 26% en 24%). Dit zijn ook de stadsdelen met de meeste sporters (zie figuur 1.5). De stadsdelen met het kleinste aandeel leden van sportverenigingen zijn Noord, Zuidoost en West.

Tabel 2.1 Aandeel Amsterdammers dat lid is van een sportvereniging naar achtergrondkenmerken, 2017 (procenten)

	brede definitie lidmaatschap			actief lidmaatschap		
	<18	18+	totaal	<18	18+	totaal
man	70	26	32	64	15	22
vrouw	56	21	25	50	12	16
Surinaams/Antilliaans	52	13	17	45	10	14
Turks/Marokkaans	48	20	25	42	12	18
overig niet-westers	55	22	26	48	9	15
westers	65	13	21	57	5	13
Nederlands	80	29	33	75	18	23
1e generatie	51	16	17	42	7	8
2e generatie	54	21	31	48	14	25
Nederlands	80	29	33	75	18	23
laag opleidingsniveau		15			7	
middelbaar opleidingsniveau		22			13	
hoog opleidingsniveau		30			18	
Centrum	75	29	37	67	16	26
Oost	72	33	38	67	19	26
Zuid	75	26	33	70	16	24
Nieuw-West	55	23	26	47	14	18
Noord	48	22	25	45	12	15
Zuidoost	48	18	21	42	11	14
West	64	15	21	56	8	14
Amsterdam	63	23	28	57	14	19

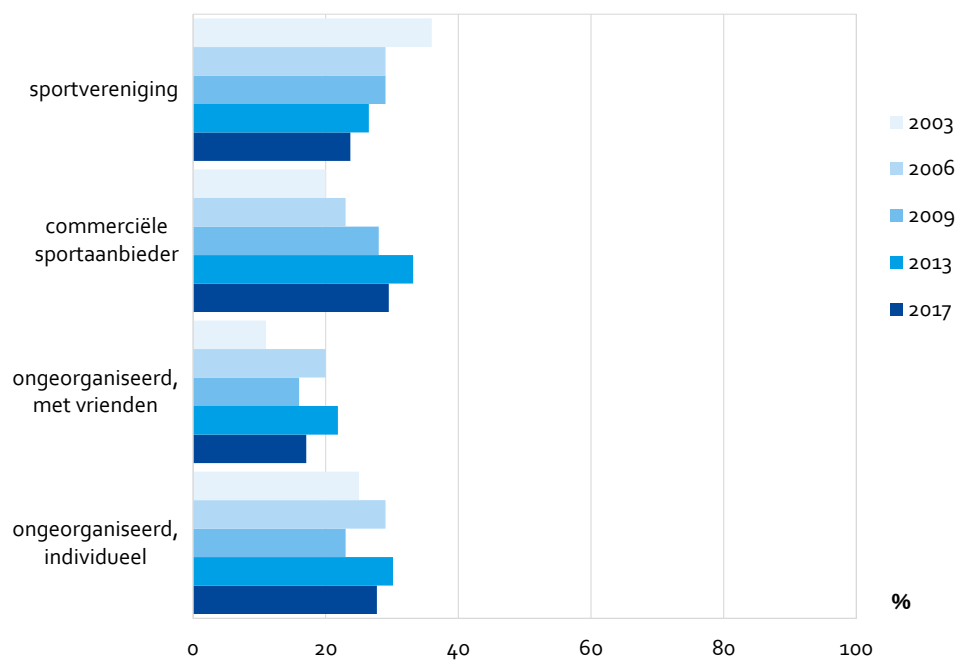
2.2 Organisatieverbanden waarin wordt gesport

Sporters kunnen hun sport op verschillende manieren beoefenen, bijvoorbeeld bij een vereniging, een commerciële sportaanbieder of juist ongeorganiseerd (alleen of individueel). In figuur 2.2 staan de vier populairste organisatieverbanden waarin gesport wordt.⁷ We zien dat het aandeel dat sport via een vereniging sinds 2003 geleidelijk afneemt. Het aandeel dat naar een commerciële sportaanbieder gaat neemt daarentegen iedere meting iets toe, met uitzondering van dit jaar. Na de uitschieter in 2013 is het aandeel dat naar een commerciële sportaanbieder gaat ongeveer gelijk gebleven ten opzichte van 2009. De overige twee organisatieverbanden laten een wat grilliger patroon zien. Het aandeel dat ongeorganiseerd sport met vrienden varieert tussen de 15%-20% en het aandeel dat ongeorganiseerd individueel sport tussen de 20%-25%.

⁷ Een minderheid van de respondenten geeft aan (ook nog) in ander verband te sporten, bijvoorbeeld in het kader van bedrijfssport, als rechtstreeks lid van een sportbond of als deelnemer van een sportevenement. Deze vormen van organisatieverband zijn hier buiten beschouwing gelaten, omdat ze slechts weinig voorkomen en er verder geen ontwikkelingen zijn in vergelijking met eerdere metingen.

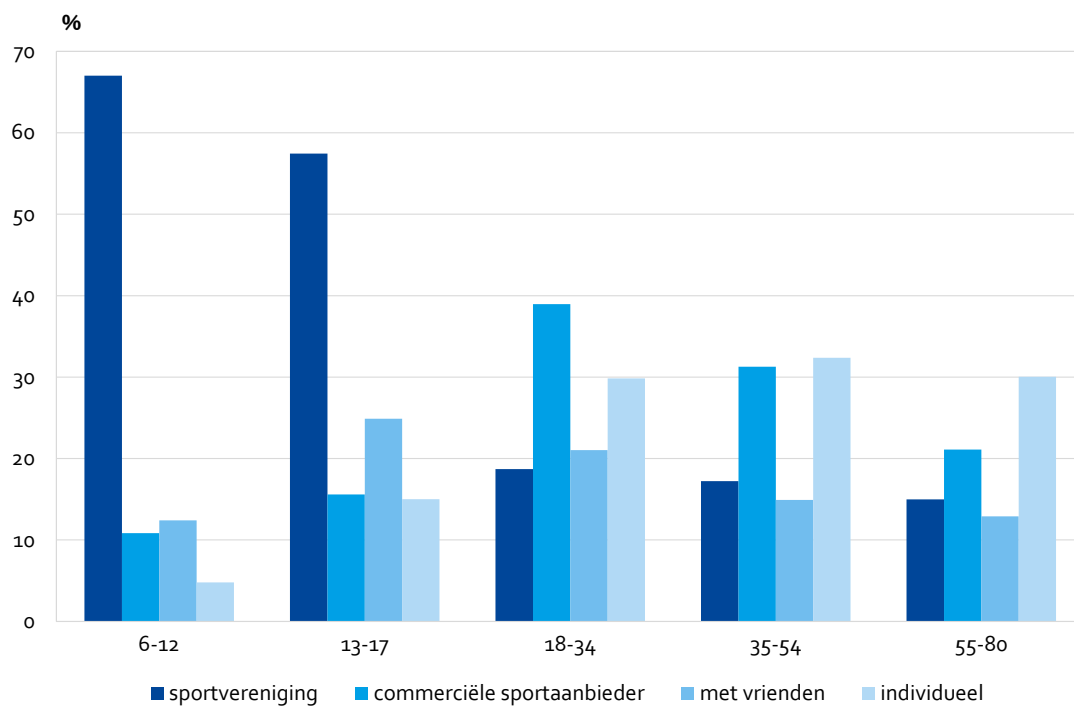
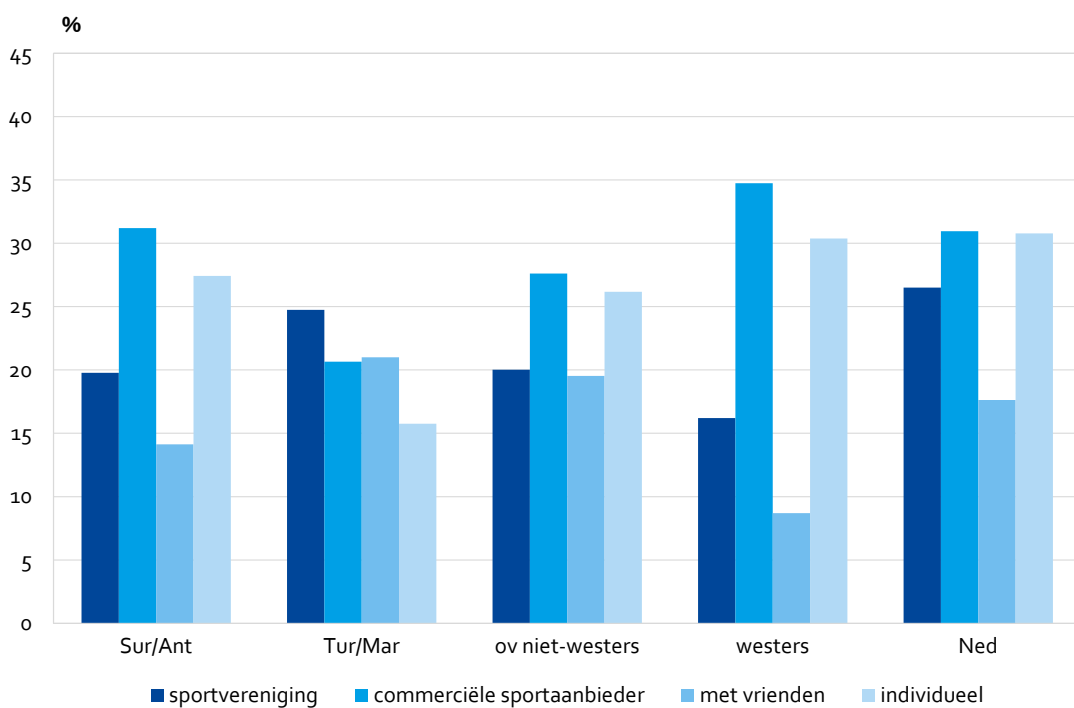
De percentages in figuur 2.2 kunnen sommeren tot boven de 100%, omdat een sporter op verschillende manieren zijn of haar sport kan beoefenen. De som van de percentages komt in 2017 iets lager uit dan in 2013. Dit duidt erop dat sporters hun meest beoefende sport op minder verschillende manieren uitoefenen dan in 2013.

Figuur 2.2 Organisatieverband waarin gesport wordt (meest beoefende sport), 2003-2017 (procenten van de sportende bevolking, meerdere antwoorden mogelijk*)

In figuur 2.3 en 2.4 op de volgende pagina is het organisatieverband waarin men sport uitgesplitst naar leeftijdsgroepen en naar migratieachtergrond. Vooral jongeren zijn lid van een vereniging: tot 18 jaar is dat ruim de helft van alle sportende jongeren. Vanaf 18 jaar vindt er een verschuiving plaats. Het merendeel van de sporters gaat dan naar een commerciële sportaanbieder. Volwassenen sporten vaker individueel dan jongeren en het sporten met vrienden is het populairst in de groep sporters van 13-17 jaar.

Voor Turkse en Marokkaanse sporters geldt dat de vereniging het meest populaire organisatieverband is en individueel het minst. Voor alle andere groepen zijn commerciële sportaanbieders het meest populair, gevolgd door individueel sporten.

Figuur 2.3 Organisatieverband waarin gesport wordt naar leeftijdsgroep (meest beoefende sport), 2017**Figuur 2.4 Organisatieverband waarin gesport wordt naar migratieachtergrond (meest beoefende sport), 2017**

Tabel 2.5 en 2.6 tonen de organisatieverbanden waarin wordt gesport naar achtergrondkenmerken weergegeven voor jongeren van 6-17 jaar (tabel 2.5) en volwassenen (tabel 2.6).

Driekwart van de kinderen van 6-12 jaar die aan sport doen, doet dat in verenigingsverband. Onder jongeren van 13-17 jaar verliest het sporten in verenigingsverband aan populariteit en neemt het aandeel dat sport in een ander verband (commerciële sportaanbieder, met vrienden of individueel) toe.

Het aandeel dat via een vereniging sport is het grootst onder sportende jongeren van Nederlandse herkomst: 78% van de sportende 6-12 jarigen en 76% van de sportende 13-17 jarigen. In beide leeftijdsgroepen wordt er relatief weinig individueel gesport, gebeurt het sporten met vrienden of bij een vereniging voornamelijk onder jongens en gaan meisjes vaker naar een commerciële sportaanbieder dan jongens. In de stadsdelen Zuidoost, Noord en Nieuw-West is het aandeel jongeren dat sport als lid van een vereniging lager dan in de overige stadsdelen.

Tabel 2.5 Organisatieverband waarin gesport wordt naar achtergrondkenmerken (meest beoefende sport) voor 6-12 en 13-17 jarigen, 2017 (procenten van de sportende bevolking, meerdere antwoorden mogelijk)

	sportvereniging		commerciële sportaanbieder		met vrienden		individueel	
	6-12	13-17	6-12	13-17	6-12	13-17	6-12	13-17
man	73	62	9	12	17	30	5	17
vrouw	60	53	13	20	7	19	4	13
Nederlands	78	76	9	13	13	27	6	14
westers	55	69	21	16	11	18	2	18
niet-westers	61	41	10	17	12	25	5	15
1e generatie	50	47	12	20	13	32	5	22
2e generatie	61	47	12	16	12	22	4	15
Nederlands	78	76	9	13	13	27	6	14
Centrum	69	70	14	21	12	23	3	13
West	67	55	12	15	15	25	8	11
Nieuw-West	62	40	13	15	4	23	3	14
Zuid	76	74	8	21	14	23	7	23
Oost	76	66	6	12	14	32	3	17
Noord	59	48	13	17	11	22	4	14
Zuidoost	49	52	12	9	20	24	7	11
Amsterdam totaal	67	57	11	16	12	25	5	15

Volwassenen sporten relatief vaak bij een commerciële sportaanbieder of individueel, voor beide ligt het aandeel boven de 30%. Er wordt aanmerkelijk minder gesport met vrienden of op een vereniging, voor beide geldt dat 17% van de sportende volwassenen sport op een van deze manieren. Voor mannen en vrouwen geldt hetzelfde als voor jongens en meisjes: vrouwen geven de voorkeur aan een commerciële sportaanbieder en bij de overige manieren is het percentage onder mannen hoger.

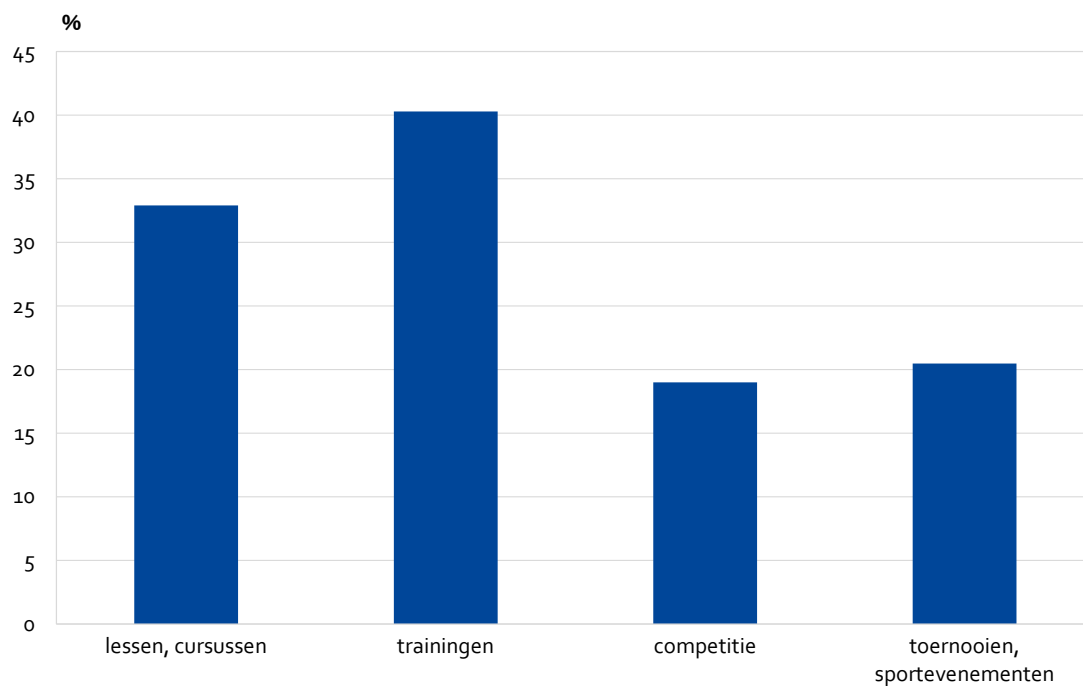
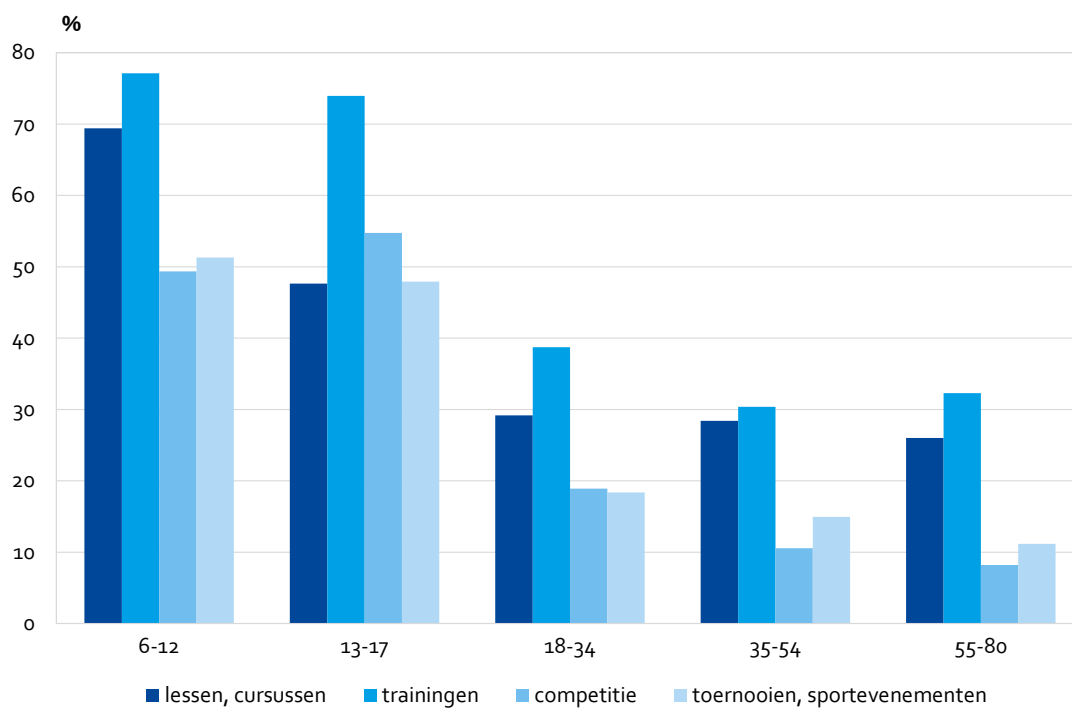
Voor volwassenen is ook gekeken naar opleidingsniveau. Sporten met vrienden lijkt geen verband te houden met opleidingsniveau. Voor de overige organisatieverbanden geldt: hoe hoger het opleidingsniveau, hoe groter het aandeel dat via dat verband sport.

Tabel 2.6 Organisatieverband waarin gesport wordt naar achtergrondkenmerken (meest beoefende sport) voor 18-plussers, 2017 (procenten van de sportende bevolking, meerdere antwoorden mogelijk)

	sportvereniging	commerciële sportaanbieder	met vrienden	individueel
man	20	28	21	33
vrouw	15	35	14	29
Nederlands	21	33	18	33
westers	7	38	8	35
niet-westers	15	29	19	25
1e generatie	11	31	14	28
2e generatie	18	31	21	26
Nederlands	21	33	18	33
laag opleidingsniveau	12	26	19	26
middelbaar opleidingsniveau	16	32	14	31
hoog opleidingsniveau	21	35	19	33
Centrum	19	42	20	30
West	10	44	13	34
Nieuw-West	18	22	21	29
Zuid	20	33	14	25
Oost	22	27	18	34
Noord	15	29	16	35
Zuidoost	20	41	17	29
Amsterdam	17	32	17	31

2.3 Trainingen populairste deelnamevorm sport

Er zijn verschillende vormen van deelname aan sport. Zo kan men deelnemen aan trainingen, lessen/cursussen, competities, toernooien/ sportevenementen. In figuur 2.7 staat het aandeel sporters per deelnamevorm. De cijfers zijn vergelijkbaar met 2013: trainingen blijven het meest populair.

Figuur 2.7 Deelnamevorm van de meest beoefende sport, 2017 (procenten van de sportende bevolking)**Figuur 2.8 Deelnamevorm naar leeftijdsgroep, 2017 (procenten van de sportende bevolking)**

De deelnamevormen zijn ook afgezet tegen de achtergrondkenmerken van de regelmatige sporters (in tabel 2.9). Er is onderscheid gemaakt tussen jongeren (onder de 18 jaar) en volwassenen (vanaf 18 jaar). Daarbij zijn lessen en trainingen één categorie, evenals competitie en toernooien. Veel jongeren nemen deel aan lessen en trainingen: 88% van alle regelmatig sportende jongeren. Onder volwassenen is dit percentage 47%. Aan competities en toernooien neemt 59% van de jonge sporters deel tegenover 20% van de sportende volwassenen.

Jongens en mannen nemen vaker deel aan competities en toernooien dan meisjes en vrouwen. Volwassen vrouwen doen meer aan lessen en trainingen dan mannen, maar onder jongeren zijn het de jongens die hier vaker aan deelnemen. Het aandeel regelmatige sporters dat aan competities en toernooien meedoet, is hoger onder hoogopgeleiden dan laagopgeleiden, bij lessen en trainingen lijkt opleidingsniveau geen rol te spelen.

Tabel 2.9 Deelnamevorm naar achtergrondkenmerken, 2017 (procenten van de sportende bevolking)

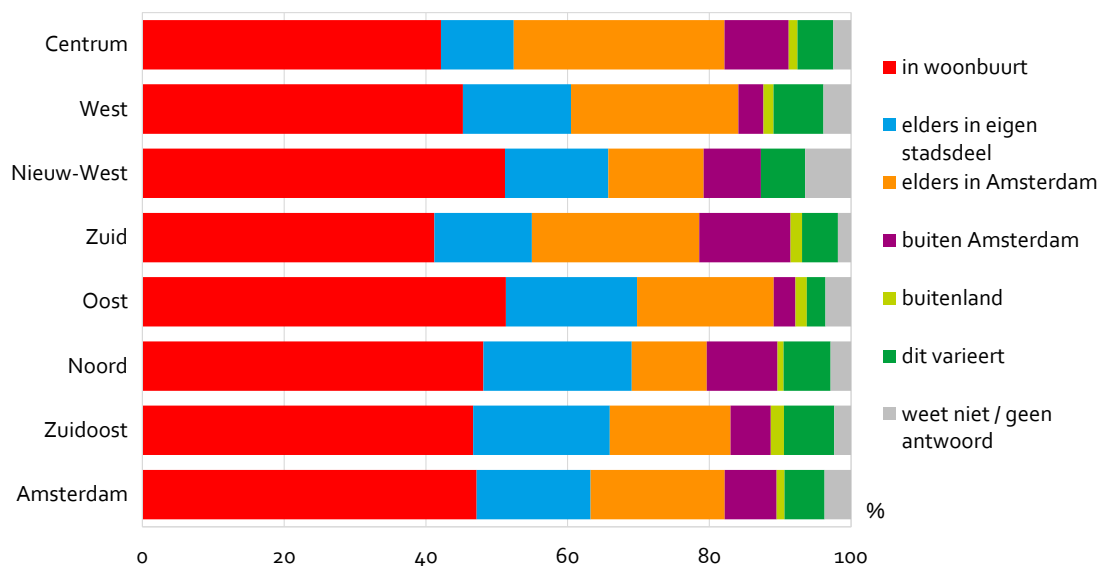
	<18		18+	
	lessen, trainingen	competitie, toernooien	lessen, trainingen	competitie, toernooien
man	89	64	37	25
vrouw	86	52	54	16
Nederlands	94	70	49	25
westers	92	58	51	8
niet-westers	81	49	41	15
1e generatie	84	48	44	10
2e generatie	83	51	43	19
Nederlands	94	70	49	25
laag opleidingsniveau			42	9
middelbaar opleidingsniveau			42	20
hoog opleidingsniveau			51	25
Centrum	93	62	45	23
West	88	54	49	15
Nieuw-West	87	47	41	15
Zuid	95	68	54	28
Oost	88	70	50	27
Noord	75	53	44	18
Zuidoost	79	55	46	15
Amsterdam	88	59	47	20

2.4 Ruim helpt sportende Amsterdammers sport in eigen stadsdeel

Van alle sportende Amsterdammers sport 63% in het eigen stadsdeel: 47% in de eigen woonbuurt en 16% ergens anders in het eigen stadsdeel. Een vijfde (19%) sport elders in Amsterdam. Dat maakt dat in totaal 82% van alle sportende Amsterdammers sport in hun eigen stad. Een klein deel (7%) sport buiten Amsterdam, maar wel in Nederland. Sporten die vooral buiten Amsterdam worden beoefend zijn hockey, wielrennen, fitness, paardensport, wandelen, voetbal en zwemsport. De rest van de Amsterdammers sport in het buitenland of op verschillende plaatsen. De cijfers zijn vergelijkbaar met de vorige meting: in 2013 sportte 44% in de eigen woonbuurt, 17% deed dat elders in het eigen stadsdeel en 23% ging naar een ander deel van de stad.

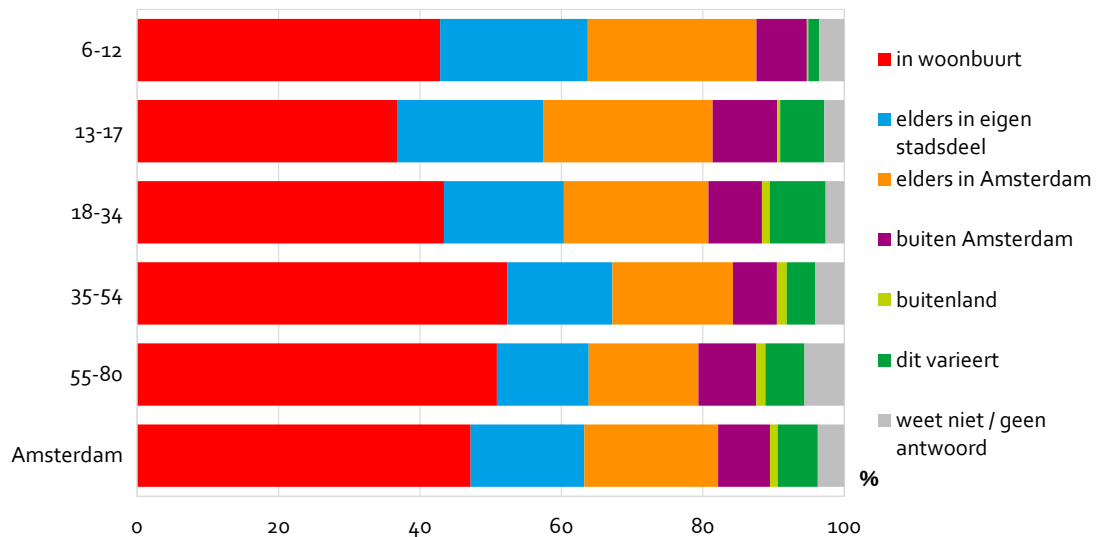
Inwoners van de stadsdelen Oost en Nieuw-West sporten het vaakst in hun eigen woonbuurt (beide 51%). In de stadsdelen Centrum en Zuid sporten relatief de minste mensen in hun eigen woonbuurt of in hun eigen stadsdeel. Met stadsdeel West samen zijn dit ook de stadsdelen waar de meeste sporters hebben aangegeven in een ander deel van Amsterdam te sporten (24% in West en Zuid en 30% in Centrum). Bewoners van Zuid en Noord sporten wat vaker buiten de stad (13% en 10%). Het gaat om kleine verschillen.

Figuur 2.10 Plek waar gesport wordt naar stadsdeel (meest beoefende sport), 2017 (procenten)

Sporters van 13-17 jaar sporten wat vaker buiten het eigen stadsdeel en de eigen woonbuurt dan sporters uit andere leeftijdsgroepen. Ook hier zijn de verschillen klein.

Figuur 2.11 Plek waar gesport wordt naar leeftijdsgroep (meest beoefende sport), 2017 (procenten)

2.5 Agressie op veld speelt iets meer onder jongeren

Van de sporters geeft 1% aan dat er regelmatig een agressieve sfeer hangt rond de velden waar zij hun sport beoefenen, 6% geeft aan dat dit soms het geval is. Jongeren tot 17 jaar geven dat vaker aan dan volwassenen. De meerderheid van de sporters zegt dat er nooit (68%) of zelden (19%) sprake is van een agressieve sfeer. Ten opzichte van 2013 is daarin niet veel veranderd. Sporten waarbij naar verhouding meer sprake is van een agressieve sfeer zijn: veldvoetbal, basketbal, wielrennen en hockey.

De sporters die vinden dat er soms of regelmatig sprake is van een agressieve sfeer lijken niet één duidelijke oorzaak aan te kunnen wijzen. Van hen geeft 22% aan dat de agressieve sfeer vooral op het veld plaatsvindt (door sporters), 22% geeft aan dat het vooral rond het veld plaatsvindt (door omstanders) en ook 22% geeft aan dat het een combinatie van beide is. De overige 34% geeft aan het niet te weten.

Respondenten die soms of vaak te maken hebben met een agressieve sfeer is gevraagd of ze een recent voorval kunnen beschrijven waarbij hier sprake van was. Voetballers die een agressieve sfeer ervaren tijdens het beoefenen van hun sport beschrijven veelal voorbeelden waarbij ouders (vooral verbaal) agressief zijn tegen de scheidsrechter of tegen de spelers. Er worden ook voorbeelden gegeven waarbij er tussen de spelers sprake is van onenigheid, soms loopt dat uit op fysiek geweld.

Veldvoetbal:

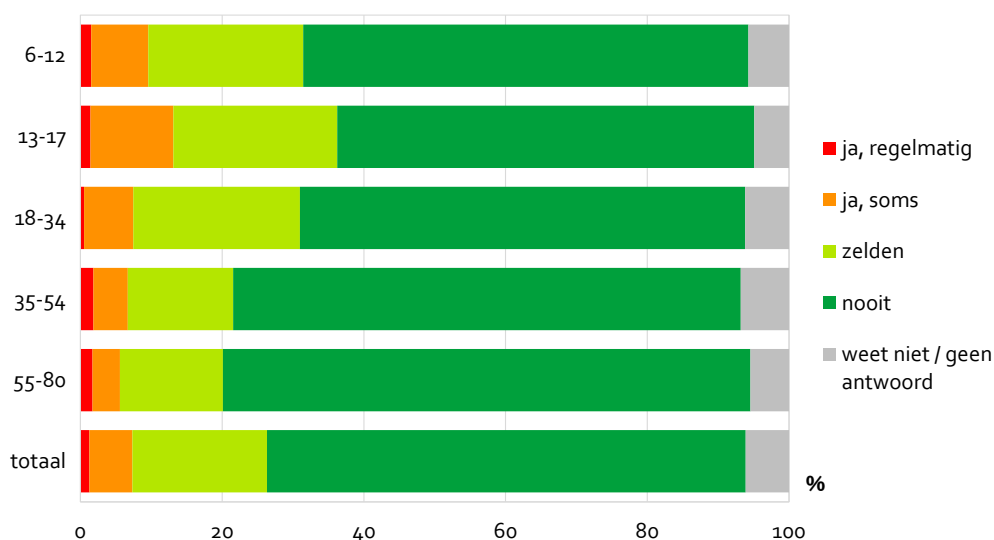
'Onterecht gefloten, kind schopt expres ander kind tegen schenen'.

Hockey:

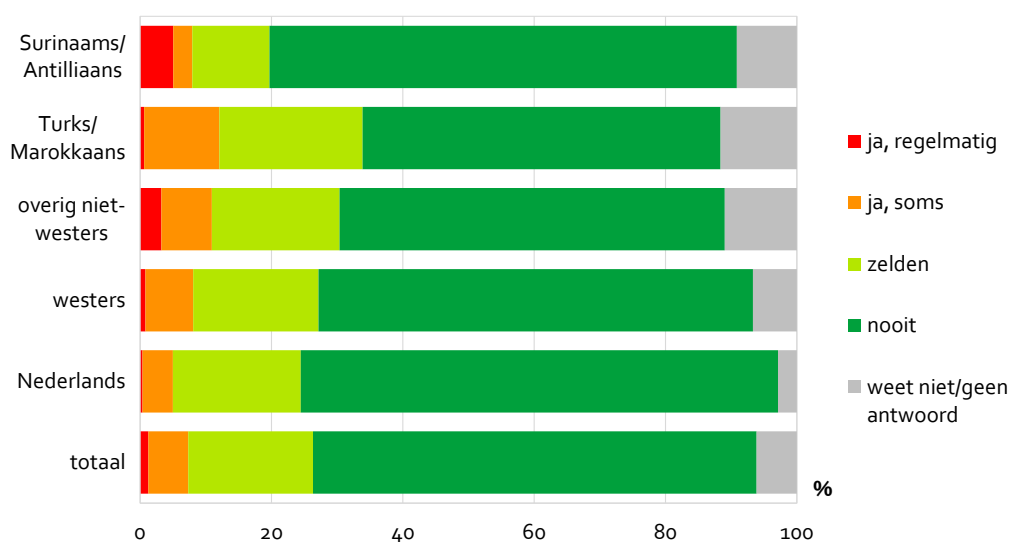
'Naar huis fietsen na training. Jongeren die niet bij de sportclub horen, vallen kinderen lastig'

Hockeysers geven soortgelijke voorbeelden, maar ook voorbeelden van intimidatie op de parkeerplaats of tijdens het fietsen van en naar de training. Wielrenners hebben wel eens te maken met agressief (rij)gedrag van automobilisten.

Figuur 2.12 Agressieve sfeer op of rond de sportplek naar leeftijdsgroep, 2017 (procenten van sporters)

Figuur 2.13 Agressieve sfeer op of rond de sportplek naar migratieachtergrond, 2017 (procenten van sporters)

Amsterdamse sporters met een Surinaamse/Antilliaanse, Turkse/Marokkaanse en overige niet-westerse migratieachtergrond zeggen vaker een agressieve sfeer te ervaren dan Nederlandse sporters. Het aandeel dat regelmatig of soms een agressieve sfeer ervaart ligt voor

Surinaamse/Antilliaanse sporters op 8%, voor Turkse/Marokkaanse sporters op 12% en voor overige niet westerse sporters op 11%. Voor westerse sporters ligt het totaal ook op 8%, maar in tegenstelling tot Surinaamse/Antilliaanse sporters ligt het percentage dat het regelmatig ervaart op 1% in plaats van op 5%. Nederlandse sporters ervaren in 5% van de gevallen soms of regelmatig een agressieve sfeer op of rond de sportplek.

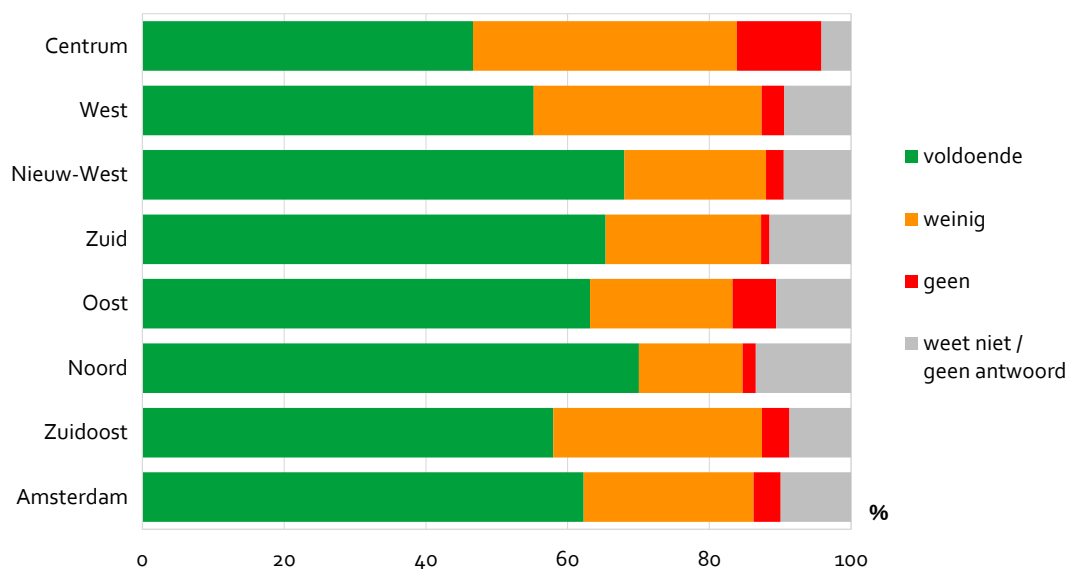
Tabel 2.14 toont het aandeel sporters dat soms of regelmatig een agressieve sfeer ervaart naar achtergrondkenmerken voor jongeren (tot 18 jaar) en volwassenen (18 jaar en ouder). Zoals eerder genoemd geven jongeren vaker aan dat er sprake is van een agressieve sfeer, met uitzondering van sporters uit stadsdeel Noord: hier vinden volwassenen juist vaker dat er een agressieve sfeer rond de sportplek hangt. Jongens en mannen ervaren naar eigen zeggen vaker een agressieve sfeer op of rond de sportplek dan meisjes en vrouwen. Daarnaast geldt bij volwassenen dat niet-westerse Amsterdammers en migranten van de 1^e generatie vaker een agressieve sfeer ervaren dan hun stadsgenoten.

Tabel 2.14 Agressieve sfeer op of rond de sportplek naar achtergrondkenmerken, 2017 (procenten)

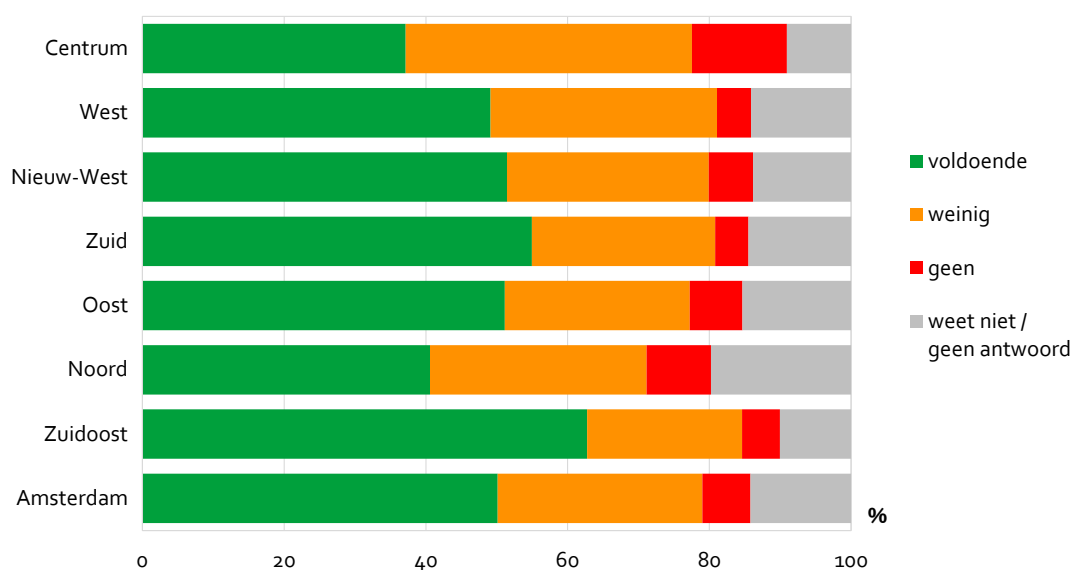
	<18	18+	totaal
man	15	10	10
vrouw	6	5	5
Nederlands	11	4	5
westers	10	8	8
niet-westers	12	11	11
1e generatie	12	12	12
2e generatie	11	6	8
Nederlands	11	4	5
laag opleidingsniveau		12	
middelbaar opleidingsniveau		5	
hoog opleidingsniveau		5	
Noord	11	13	13
Nieuw-West	13	7	8
Zuid	8	7	7
Zuidoost	9	7	7
West	10	6	7
Oost	13	4	6
Centrum	11	2	4
Amsterdam	11	7	7

2.6 Meerderheid vindt dat er voldoende accommodaties zijn

In totaal vinden zes op de tien (62%) sportende Amsterdammers dat er voldoende sportaccommodaties (zoals sporthallen, sportvelden of zwembaden) zijn in de eigen woonbuurt. In het Centrum vinden de minste sporters dat er voldoende sportaccommodaties (47%) en in stadsdeel Noord de meeste (70%), zie figuur 2.15 op de volgende pagina.

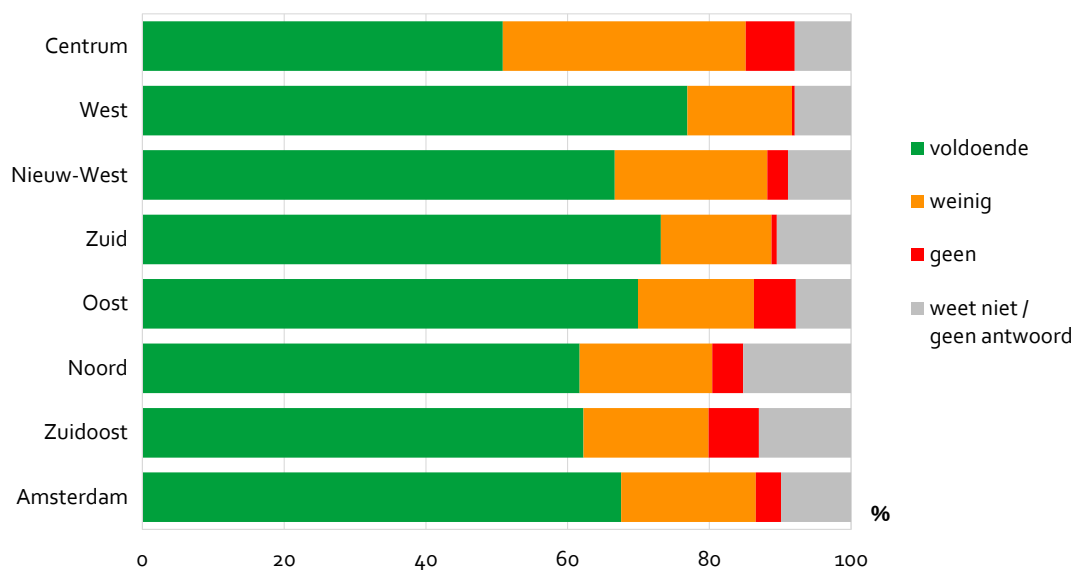
Figuur 2.15 Oordeel hoeveelheid sportaccommodaties in de eigen buurt, 2017 (procenten van sporters)

Gemiddeld genomen vindt de helft van de sportende Amsterdammers dat er voldoende vrij toegankelijke sportvoorzieningen zijn in de openbare ruimte (zoals basketbalpleintjes, trapveldjes met goals, voetbalkooi, halfpipe et cetera). Ook hier vinden sporters uit stadsdeel Centrum voornamelijk dat er weinig voorzieningen zijn: slechts 37% vindt dat het er voldoende zijn in het stadsdeel. In de overige stadsdelen ligt dit rond de 50%. In Zuidoost vindt 63% van de sporters dat er voldoende voorzieningen zijn.

Figuur 2.16 Oordeel hoeveelheid vrij toegankelijke sportvoorzieningen in de openbare ruimte van de eigen buurt (zoals basketbalpleintjes, trapveldjes met goals, voetbalkooi, halfpipe etc.)

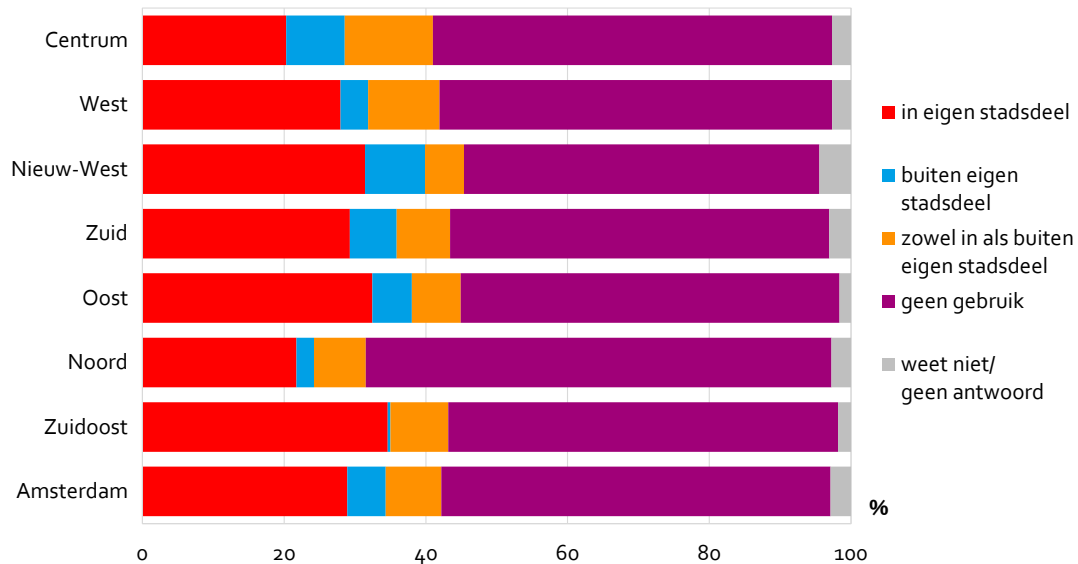
Ruim twee derde van de sporters (68%) geeft aan dat er voldoende openbare ruimte is die geschikt is voor sport. Het gaat dan om ruimtes waar het sporten niet het hoofddoel is (zoals parken, natuurgebieden en bossen). Ook hier is het wederom het Centrum waar dat percentage lager ligt, namelijk 51%. In stadsdeel West vinden de sporters het vaakst dat er voldoende openbare ruimtes zijn: 77%. Over de andere stadsdelen is de verdeling weer redelijk gelijk (zie figuur 2.17, op volgende pagina).

Figuur 2.17 oordeel hoeveelheid plekken in de openbare ruimte van de eigen buurt die niet primair voor sporten bedoeld zijn, maar waar dat wel mogelijk is (zoals parken, natuurgebieden, bossen, pleintjes etc.)

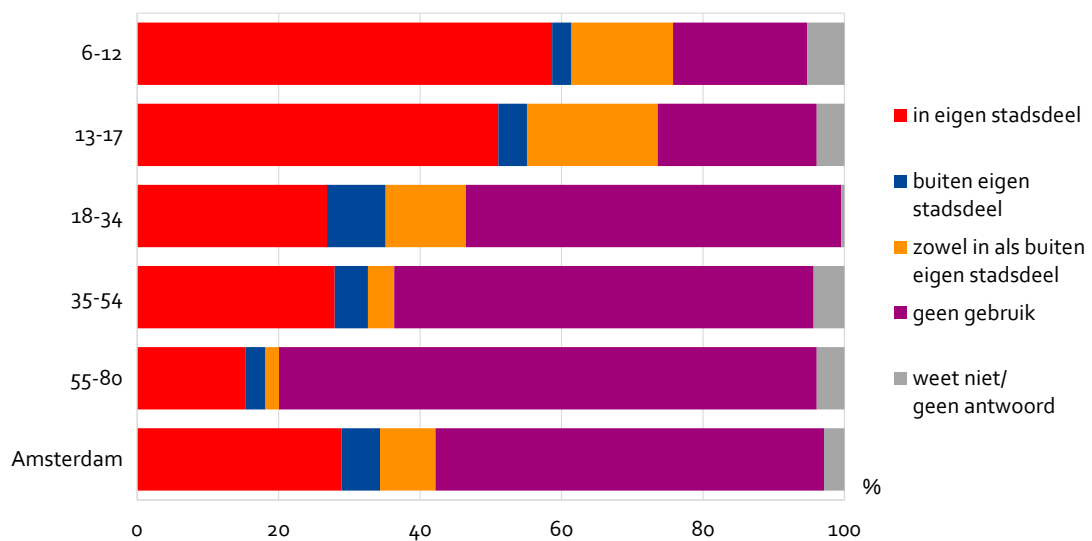
In bijna alle stadsdelen geldt dat ongeveer twee op de vijf sporters wel eens gebruik maken van de openbare voorzieningen (zoals basketbalpleintjes of trapveldjes) in het eigen dan wel in een ander stadsdeel. Alleen in Noord geeft 66% van de sporters aan *geen* gebruik te maken van de openbare voorzieningen (zie figuur 2.18, op volgende pagina). In Centrum en in Noord is het aandeel sporters dat in het eigen stadsdeel gebruikt maakt van openbare voorzieningen het laagst.

Figuur 2.18 Gebruik van sportvoorzieningen in de openbare ruimte naar stadsdeel, 2017 (procenten van sporters)

Van de sportende 6-12 jarigen maakt 76% gebruik van de openbare voorzieningen, in het eigen stadsdeel, daarbuiten of beide, terwijl 19% geen gebruik maakt van de openbare voorzieningen. Het aandeel dat sport in de openbare ruimte neemt geleidelijk af met de leeftijd: in de oudste leeftijdscategorie, 55-80 jaar, maakt nog 20% van de sporters gebruik van de openbare voorzieningen, terwijl 76% dit niet doet.

Figuur 2.19 Gebruik van sportvoorzieningen in de openbare ruimte naar leeftijd, 2017 (procenten van sporters)

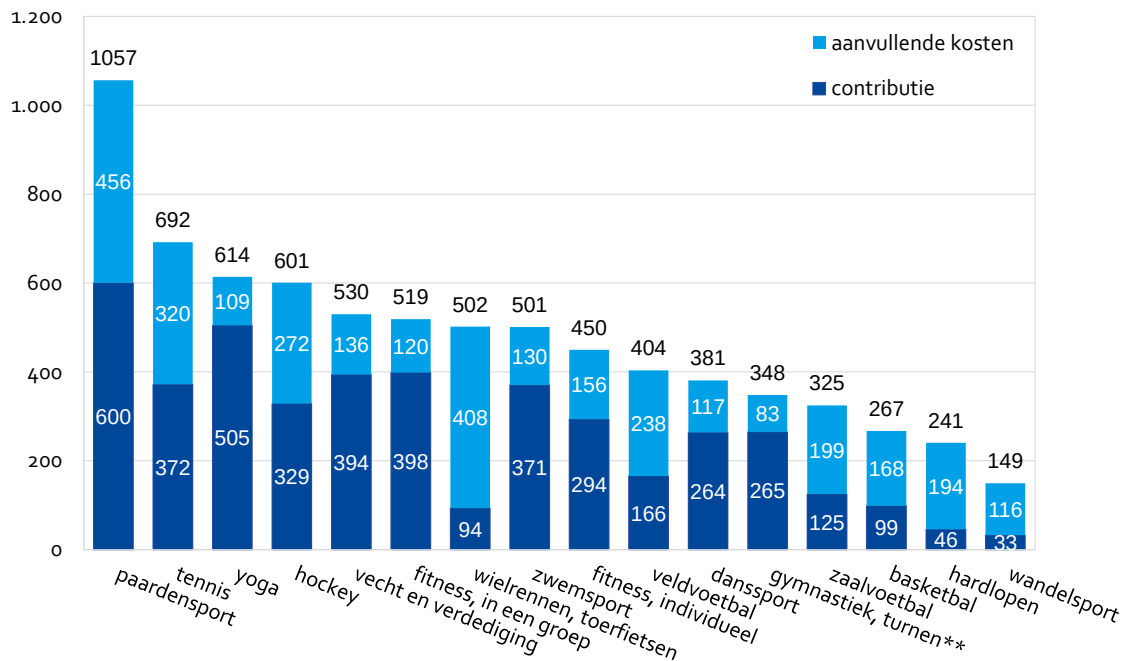
2.7 Contributie blijft stijgen, totale kosten blijven gelijk

Zoals in tabel 2.20 beschreven staat, is de contributie gestegen. Waar de gemiddelde contributie in 2013 nog op €241 lag, ligt die nu op €257. Dat de contributie stijgt is niet anders dan de jaren ervoor. In vergelijking met 2013 is de stijging nu wel groter: waar in 2013 de contributie met zo'n 2% steeg ten opzichte van 2009, is die nu 6% gestegen. Daar staat tegenover dat voor het eerst in de afgelopen 14 jaar de gemiddelde andere kosten gedaald zijn, deze liggen door een daling van €17 nu op een gemiddelde van €191. Hierdoor zijn de totale gemiddelde kosten nagenoeg gelijk aan die van 2013: €448. Het aandeel sporters dat helemaal geen contributie betaalt voor de sport is voor de tweede keer op rij gelijk gebleven, iets meer dan een kwart (27%) betaalt geen contributie. Een vijfde (22%) van de sporters vindt de contributie hoog, 42% normaal en 14% vindt de contributie laag.

Tabel 2.20 Overzicht van de kosten per jaar van regelmatige sporters voor de sportbeoefening van de meest beoefende sport, 2003-2017

contributiekosten (procenten)	2003	2006	2009	2013	2017
0 euro	27	29	27	27	27
1 – 49 euro	3	4	3	2	4
50 – 124 euro	14	12	10	9	7
125 – 249 euro	22	15	22	22	19
250 – 499 euro	16	17	19	22	22
500 euro of meer	10	15	15	12	13
weet niet, geen antwoord	8	8	5	6	8
totaal	100	100	100	100	100
gemiddelde contributie	€ 181	€ 218	€ 237	€ 241	€ 257
andere kosten gemiddeld	€ 160	€ 171	€ 187	€ 208	€ 191
totale kosten gemiddeld	€ 341	€ 389	€ 424	€ 449	€ 448

Sporten verschillen net als voorgaande jaren sterk van elkaar (zie figuur 2.21 op de volgende pagina). Ook zou tennis weer de duurste sport zijn met een totaal gemiddeld kostenplaatje van €692, ware het niet dat paardensport nu ook is meegenomen. Paardensport is verreweg de duurste sport die door minimaal 25 respondenten wordt beoefend: de gemiddelde kosten liggen in totaal op €1.057 per jaar. Ten opzichte van 2013 is er een nieuwkomer in de lijst met duurste sporten: yoga stond in 2013 nog helemaal niet in de lijst en is vooral duur door de hoge contributiekosten (€505).

Figuur 2.21 Gemiddelde kosten per jaar van de meest beoefende sport* (bedragen in euro's), 2017

*alleen sporten die door minimaal 25 respondenten worden beoefend

**drie respondenten betalen in totaal meer dan €1.400 voor gymnastiek/turnen. Overige gegevens wijzen er op dat zij de sport op hoog niveau beoefenen. Zij zijn niet meegenomen in de berekening van de gemiddelde totale kosten, omdat dit anders het beeld erg vertekent. Nemen we de respondenten wel mee dan vallen de totale kosten een stuk hoger uit, namelijk: €546.

2.8 Kwart van stadspas-bezitters gebruikt de pas voor sporten

Van alle sportende Amsterdammers heeft 18% een stadspas (2013: 16%). Van de sportende stadspasbezitters gebruikt 22% de pas ook daadwerkelijk om te sporten.

Van de sportende jongeren (6-17 jaar) die een stadspas hebben, maakt 74% gebruik van een of meerdere regelingen in de tegemoetkoming sportkosten: 49% gebruikt de stadspas (kidsgids), 39% het jeugdsportfonds en 60% scholierenvergoeding.

Van alle Amsterdammers met een stadspas kan 57% tot de sporters worden gerekend, in 2013 was dit 55%.

2.9 12% is vrijwilliger in de sport

Ten opzichte van 2013 is het percentage vrijwilligers in de sport van 13 jaar en ouder nagenoeg gelijk gebleven (11% in 2013 en 12% in 2017). In tabel 2.22 staat het aandeel vrijwilligers naar verschillende achtergrondkenmerken. Nederlandse en Turkse/Marokkaanse Amsterdammers scoren relatief hoog (14%), terwijl Surinaamse/Antilliaanse en westerse Amsterdammers lager scoren (7%). Net als in 2013 zijn het middelbaar en hoger opgeleiden die vaker vrijwilligerswerk doen dan lager opgeleiden.

Tabel 2.22 Aandeel Amsterdammers van 13 jaar en ouder dat vrijwilligerswerk in de sport verricht, 2017

man	15
vrouw	9
6-12 jaar	niet gevraagd
13-17 jaar	13
18-34 jaar	13
35-54 jaar	14
55-80 jaar	9
Surinaams/Antilliaans	7
Turks/Marokkaans	14
overig niet-westers	12
westers	7
Nederlands	14
1e generatie	9
2e generatie	13
Nederlands	14
laag opleidingsniveau (18+)	6
middelbaar opleidingsniveau (18+)	14
hoog opleidingsniveau (18+)	15
Centrum	12
West	7
Nieuw-West	14
Zuid	17
Oost	15
Noord	11
Zuidoost	10
Amsterdam	12

De gebieden, functies of werkzaamheden waarin men als vrijwilliger in de sport actief is, zijn nagenoeg onveranderd ten opzichte van 2013. Het grootste deel is nog steeds trainer of geeft les (41%), één op de vijf (20%) is scheids- of lijnrechter of jury en 18% doet bar- of kantinewerkzaamheden. Het aandeel vrijwilligers met een bestuursfunctie is gedaald van 10% in 2013 naar 8%.

Tabel 2.23 Gebied, functie of werkzaamheden waarin men als vrijwilliger in de sport actief is, 2017
(procenten van de vrijwilligers van 13 jaar en ouder, meer antwoorden mogelijk)

trainer, coach, leider, lesgeven	41
scheidsrechter, grensrechter, lijnrechter of jury	20
bar- of kantediensten	18
organisatie van wedstrijden of toernooien	13
vervoer of andere ondersteunende werkzaamheden	10
beheer / onderhoud / schoonmaak van materiaal of accommodatie	10
organisatie van sociale activiteiten (bv. kamp, bingoavond, Sinterklaasfeest, disco)	9
bestuursfunctie	8
clubblad, nieuwsbrief, website	3
sponsoring	2
medische werkzaamheden (arts, fysiotherapeut, masseur)	1
anders	10
weet niet	2
totaal	100

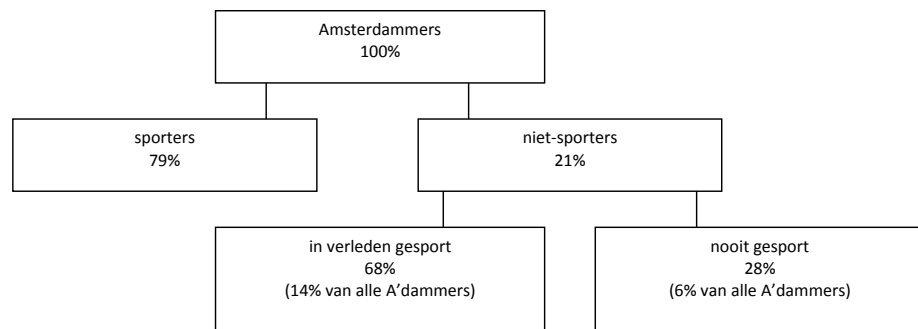
3 Non-participatie

In dit hoofdstuk staan de niet-sporters centraal. Welke Amsterdammers hebben het afgelopen jaar niet gesport en welke Amsterdammers hebben nog nooit aan sport gedaan? Gekeken wordt wat de redenen zijn om niet te sporten en wat er moet gebeuren zodat de niet-sporters in de toekomst wel (weer) gaan sporten.

3.1 6% van de Amsterdammers heeft nog nooit gesport

Een op de vijf Amsterdammers (21%) heeft het afgelopen jaar helemaal *niet* aan sport gedaan (zie ook tabel 1.1 in hoofdstuk 1). Van hen hebben zeven op de tien in het verleden *wel* gesport. De rest heeft nog nooit gesport (6% van alle Amsterdammers). In figuur 3.1 staat de informatie schematisch weergegeven.

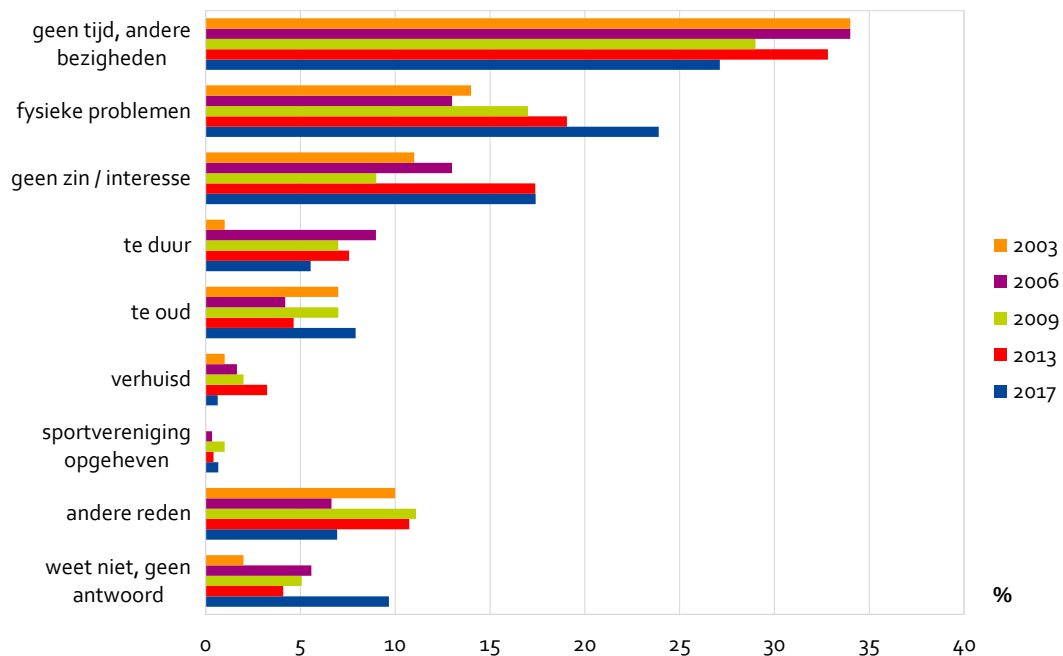
Figuur 3.1 Indeling van Amsterdamse bevolking in sporters en niet-sporters, 2017 (procenten)

Niet-sporters die in het verleden wel hebben gesport deden dit op verschillende manieren: 40% sportte bij een sportvereniging, 31% bij een commerciële sportaanbieder, 19% individueel, 18% met vrienden en 13% via school.

3.2 Geen tijd en fysieke problemen belangrijkste redenen om niet te sporten

Aan de niet-sporters is gevraagd wat de belangrijkste reden is dat zij niet (meer) sporten. De meest gegeven reden is dat zij geen tijd of andere bezigheden hebben. In voorgaande metingen was dit ook de belangrijkste reden voor niet-sporters. Het aandeel dat dit noemt is wel iets afgenomen van 33% in 2013 naar 27%. Het aandeel dat door fysieke problemen niet sport is toegenomen van 19% naar 23%. Het aandeel dat geen belangstelling heeft om te sporten is gelijk aan dat van 2013.

Figuur 3.2 Motieven van niet-sporters, 2003-2017 (procenten)⁸

Als we kijken naar de groep Amsterdammers die door fysieke problemen niet sport, dan valt op dat 55-plussers zijn oververtegenwoordigd. Ook migranten van de 1^e generatie, Nederlandse Amsterdammers en Amsterdammers met een laag opleidingsniveau geven fysieke problemen relatief vaak aan als belangrijkste reden om niet (meer) te sporten.

Niet-sporters die in het verleden wel hebben gesport noemen vaker een externe factor die hen ervan weerhoudt om te gaan sporten. Zo zeggen zij vaker dat ze geen tijd of andere bezigheden hebben en iets minder vaak dat ze geen zin of interesse hebben dan mensen die nog nooit hebben gesport.

3.3 42% van de niet-sporters heeft weer zin om te sporten

Van de niet-sporters hebben vier op de tien wel (weer) zin om te gaan sporten (42%). Niet-sporters die in het verleden wel hebben gesport, verlangen er meer naar dan niet-sporters die nooit hebben gesport (49% tegenover 30%).

⁸ Het aandeel dat zich te oud vindt om te sporten is iets toegenomen (van 5% naar 8%). Dit komt doordat er aan de sportmonitor 2017 ook respondenten van 75-80 jaar hebben meegedaan. In de sportmonitor 2013 deden alleen respondenten tot 75 jaar mee. Selecteren we alle niet-sporters tot 75 jaar, dan is het aandeel dat zich te oud vindt om te sporten vergelijkbaar met 2013 (5% in 2013 tegenover 6% in 2017).

Aan niet-sporters die wel zin hebben om (weer) te sporten is gevraagd wat daar voor nodig is. Net als in eerdere metingen zijn (gebrek aan) geld en tijd redenen die het vaakst worden genoemd om het sporten al dan niet op te pakken. Veel niet-sporters vinden het sporten te duur of kunnen het niet betalen (31%). Ook geeft 21% aan meer vrije tijd nodig te hebben om te kunnen sporten. Een medische of fysieke reden wordt door 15% gegeven: zo zeggen enkele niet-sporters dat sporten niet mogelijk is, de sport aangepast moet worden aan de fysieke gesteldheid of dat zij eerst moeten herstellen van ziekte of een blessure. Voor 11% is de afstand of bereikbaarheid een probleem. Door meer sportvoorzieningen in de buurt zouden zij eerder gaan sporten. Enkele sporters geven aan dat ze motivatie nodig hebben: zij moeten zichzelf motiveren of door de omgeving gemotiveerd worden (bijvoorbeeld door een sportmaatje of leuke teamgenoten).

Voor al onder niet-sportende kinderen van 6-12 jaar is de behoefte om te gaan sporten groot. Wanneer het sporten goedkoper zou zijn, zouden zij eerder gaan sporten. Tijd speelt bij hen een minder belangrijke rol. Enkele keren worden de wachtlijsten die er voor sommige sporten zijn en de nabijheid van sportvoorzieningen genoemd.

‘Het zou fysiek en financieel eerst beter moeten gaan.’

‘het moet niet te ingewikkeld zijn om er te komen, fijne sfeer hebben.’

‘Ik werk 32 uur en 3 kinderen, probeer maar tijd vrij te maken.’

‘Een tolk is nodig of iemand die gebarentaal kent.’

4 Sportmonitor en Sportdeelname Index

In onderstaande tabel is een vergelijking opgenomen tussen de Sportmonitor 2017 en de Amsterdamse en landelijke sportdeelname-index. De cijfers van de Amsterdamse en Nederlandse sportdeelname-index hebben betrekking op november 2016 en april 2017 en gaan over de bevolking van 5-80 jaar. In de Sportmonitor gaan de resultaten over Amsterdammers van 6-80 jaar.

Tabel 4.1 Vergelijking Sportmonitor en Sportdeelname Index

	sport- monitor	sportdeelname-index Amsterdam		sportdeelname-index Nederland	
		november	april	november	april
Sportdeelname volgens RSO-norm	74	75	77	70	74
Sportdeelname volgens RSO-norm 6-12 jaar	88	87	88	90	89
Sportdeelname volgens RSO-norm 13-18 jaar	80	84	88	79	85
Sportdeelname volgens RSO-norm 19-30 jaar	85	84	82	78	82
Sportdeelname volgens RSO-norm 31-44 jaar	76	76	79	69	71
Sportdeelname volgens RSO-norm 45-64 jaar	66	66	70	62	69
Sportdeelname volgens RSO-norm 65-80 jaar	56	63	64	59	66
Sportdeelname volgens RSO-norm mannen	72	76	76	72	78
Sportdeelname volgens RSO-norm vrouwen	75	74	77	67	71
>= 1 keer per week	67	68	69	61	67
>= 1 keer per week 6-12 jaar	83	82	78	86	83
>= 1 keer per week 13-18 jaar	74	77	76	65	79
>= 1 keer per week 19-30 jaar	77	74	74	67	69
>= 1 keer per week 31-44 jaar	68	68	67	58	63
>= 1 keer per week 45-64 jaar	59	61	65	54	63
>= 1 keer per week 65-80 jaar	53	59	61	54	62
>= 1 keer per week mannen	66	69	69	63	70
>= 1 keer per week vrouwen	68	67	69	59	64

Bijlage 1 Respons en methodiek

Bij de enquêtes van de Sportmonitor 2017 is gebruikt gemaakt van verschillende onderzoeksmethoden. Er is schriftelijk, online en telefonisch geënkquêteerd (bij respectievelijk 54%, 37% en 9% van de respondenten).

Respons

Uit de Basisregistratie Personen (BRP) is een steekproef getrokken van Amsterdammers in de leeftijd 6 t/m 80 jaar⁹. De steekproef is gestratificeerd naar stadsdeel, etniciteit en leeftijd. Het veldwerk heeft plaatsgevonden in de maanden maart, april en mei van 2017. In totaal hebben 3.075 Amsterdammers aan het onderzoek meegedaan. In tabel 1 staat een overzicht gegeven van hoe de respons is verdeeld naar stadsdeel en migratieachtergrond binnen de leeftijdsgroepen van jonger dan 18 jaar en 18 jaar en ouder.

Tabel 1 Respons naar geslacht, migratieachtergrond, generatie, stadsdeel en leeftijd, 2017

	<18	18+	totaal
man	870	639	1.509
vrouw	799	767	1.566
Surinaams/Antilliaans	117	116	233
Turks/Marokkaans	224	90	314
overig niet-westers	327	177	504
westers	256	161	417
Nederlands	745	862	1.607
1e generatie	168	389	557
2e generatie	756	155	911
Nederlands	745	862	1.607
Centrum	333	200	533
West	225	197	422
Nieuw-West	189	203	392
Zuid	264	216	480
Oost	261	207	468
Noord	193	199	392
Zuidoost	204	184	388
Amsterdam	1.669	1.406	3.075

weging

Net als in eerdere jaargangen van de Sportmonitor is de responsgroep gewogen. Door middel van weging komt de samenstelling van de responsgroep meer overeen met de samenstelling van de Amsterdamse bevolking. Het oordeel van groepen die ondervertegenwoordigd zijn in het onderzoek worden minder zwaar meegeteld en het oordeel van groepen die

⁹ In alle voorgaande jaargangen is een steekproef getrokken van Amsterdammers in de leeftijd 6 t/m 74 jaar.

ondervertegenwoordigd zijn worden opgewogen. Dit wordt gedaan om betrouwbare uitspraken te kunnen doen op stadsniveau. In de Sportmonitor van 2017 is in eerste instantie gewogen op stadsdeel. Vervolgens is gewogen op leeftijd, migratieachtergrond en opleidingsniveau.

Betrouwbaarheidsmarges

Bij enquêteonderzoek is het gebruikelijk om betrouwbaarheidsmarges aan te geven. In de volgende tabel zijn deze marges voor een aantal relevante getallen aangegeven. De afwijkingmarges gelden voor een normale verdeling en een betrouwbaarheid van 95%. Stel we vinden een sportparticipatie van 70% in een stadsdeel met 400 respondenten. Dan betekent dit dat we met 95% betrouwbaarheid kunnen zeggen dat het percentage sporters in dat stadsdeel tussen de 65,5% en 74,5% ligt.

Tabel 2 Betrouwbaarheidsmarges Sportmonitor 2017

	Steekproef- grootte	gevonden percentage	steekproef- marge	betrouwbaarheidsinterval	
	abs.	%		ondergrens	bovengrens
totaal aantal respondenten (circa 400 x 7 stadsdelen)	2800	90,0	1,1	88,9	91,1
	2800	80,0	1,5	78,5	81,5
	2800	70,0	1,7	68,3	71,7
	2800	60,0	1,8	58,2	61,8
	2800	50,0	1,9	48,1	51,9
	2800	40,0	1,8	38,2	41,8
	2800	30,0	1,7	28,3	31,7
	2800	20,0	1,5	18,5	21,5
	2800	10,0	1,1	8,9	11,1
per stadsdeel (circa 400 per stadsdeel)	400	90,0	2,9	87,1	92,9
	400	80,0	3,9	76,1	83,9
	400	70,0	4,5	65,5	74,5
	400	60,0	4,8	55,2	64,8
	400	50,0	4,9	45,1	54,9
	400	40,0	4,8	35,2	44,8
	400	30,0	4,5	25,5	34,5
	400	20,0	3,9	16,1	23,9
	400	10,0	2,9	7,1	12,9
per leeftijdsgroep <18 / 18+ (circa 200 per stadsdeel)	200	90,0	4,2	85,8	94,2
	200	80,0	5,5	74,5	85,5
	200	70,0	6,4	63,6	76,4
	200	60,0	6,8	53,2	66,8
	200	50,0	6,9	43,1	56,9
	200	40,0	6,8	33,2	46,8
	200	30,0	6,4	23,6	36,4
	200	20,0	5,5	14,5	25,5
	200	10,0	4,2	5,8	14,2

Bijlage 2 Vragenlijst

Vragenlijst Sportmonitor 2017 volwassenen

Het invullen van de vragenlijst duurt 10 tot 15 minuten. Wilt u per vraag slechts 1 hokje aankruisen, tenzij het anders vermeld staat. Uw antwoorden zullen anoniem verwerkt worden.

Sporten

Allereerst willen we graag weten welke sport of sporten u in de afgelopen twaalf maanden heeft beoefend volgens gebruiken of regels uit de sportwereld. U moet dus denken aan bijvoorbeeld badminton, fitness, toerfietsen en schaken, maar niet aan tuinieren, puzzelen of fietsen naar de bakker. Sporten die u tijdens uw vakantie of vrije tijd heeft beoefend, tellen wel mee. Daaronder valt bijvoorbeeld ook voetbal met vrienden in het park zonder echt doel of scheidsrechter. Sporten tijdens lessen lichamelijke opvoeding of gymnastieklessen op school tellen niet mee.

1 Welke sport of sporten heeft u in de afgelopen 12 maanden beoefend? U kunt meerdere antwoorden aankruisen.

☐ 1 atletiek	☐ 28 mountainbiken
☐ 2 badminton	☐ 29 motorsport
☐ 3 basketbal	☐ 30 paardensport
☐ 4 biljart / poolbiljart / snooker	☐ 31 pilates
☐ 5 bmx	☐ 32 roeien
☐ 6 bowling	☐ 33 rugby
☐ 7 bridge	☐ 34 schaatsen
☐ 8 dammen	☐ 35 schaken
☐ 9 danssport	☐ 36 schietsport
☐ 10 darts	☐ 37 skeeleren / skaten
☐ 11 duiksport	☐ 38 skiën / langlaufen / snowboarden
☐ 12 fitness, individueel (binnen)	☐ 39 squash
☐ 13 fitness, in een groep zoals aerobics, spinning en zumba (binnen)	☐ 40 tafeltennis
☐ 14 fitness, buiten zoals bootcamp	☐ 41 tennis
☐ 15 freerunning	☐ 42 vecht- en verdedigingssporten (excl. judo)
☐ 16 golf	☐ 43 veldvoetbal
☐ 17 gymnastiek / turnen	☐ 44 volleybal
☐ 18 handbal	☐ 45 wandelsport
☐ 19 hardlopen / joggen	☐ 46 waterpolo
☐ 20 hockey	☐ 47 wielrennen / toerfietsen
☐ 21 honkbal / softbal	☐ 48 yoga (ook poweryoga)
☐ 22 jeu de boules	☐ 49 zaalvoetbal
☐ 23 judo	☐ 50 zeilen / surfen
☐ 24 kano	☐ 51 zwemsport (excl. waterpolo)
☐ 25 (berg)klimsport	☐ 52 andere sport, namelijk _____
☐ 26 korfbal	☐ 53 andere sport, namelijk _____
☐ 27 midgetgolf	☐ 54 andere sport, namelijk _____
	☐ 55 geen sport → ga naar vraag 24 over vrijwilligerswerk

2 Heeft u een of meerdere sporten in aangepaste vorm beoefend? (zoals rolstoelbasketbal, rolstoelhockey of rolstoeltennis)?

- ☐ 1 ja, namelijk: _____
- ☐ 2 nee
- ☐ 3 weet niet

3 Hoeveel keer heeft u in de afgelopen 12 maanden in totaal gesport?

Indien u het niet precies weet, geeft u dan een zo nauwkeurig mogelijke schatting.

keer

4 Bent u lid van een sportvereniging?

Een sportschool of fitnesscentrum valt niet onder een sportvereniging.

- ☐ 1 ja
- ☐ 2 nee
- ☐ 3 weet niet

De volgende vraag gaat over sportactiviteiten die u in de maand maart 2017 heeft verricht volgens gebruiken of regels uit de sportwereld. U moet dus denken aan bijvoorbeeld badminton, fitness, toerfietsen en schaken, maar niet aan tuinieren, puzzelen of fietsen naar de bakker. Sporten die u tijdens uw vakantie of vrije tijd heeft beoefend, tellen wel mee. Daaronder valt bijvoorbeeld ook voetbal met vrienden in het park zonder echt doel of scheidsrechter. Sporten tijdens lessen lichamelijke opvoeding of gymnastieklessen op school tellen niet mee.

5 Welke sport of sporten heeft u in de maand maart 2017 beoefend? U kunt meerdere antwoorden aankruisen.

☐ 1 atletiek	☐ 28 mountainbiken
☐ 2 badminton	☐ 29 motorsport
☐ 3 basketbal	☐ 30 paardensport
☐ 4 biljart / poolbiljart / snooker	☐ 31 pilates
☐ 5 bmx	☐ 32 roeien
☐ 6 bowling	☐ 33 rugby
☐ 7 bridge	☐ 34 schaatsen
☐ 8 dammen	☐ 35 schaken
☐ 9 danssport	☐ 36 schietsport
☐ 10 darts	☐ 37 skeeleren / skaten
☐ 11 duiksport	☐ 38 skiën / langlaufen / snowboarden
☐ 12 fitness, individueel (binnen)	☐ 39 squash
☐ 13 fitness, in een groep zoals aerobics, spinning en zumba (binnen)	☐ 40 tafeltennis
☐ 14 fitness, buiten zoals bootcamp	☐ 41 tennis
☐ 15 freerunning	☐ 42 vecht- en verdedigingssporten (excl. judo)
☐ 16 golf	☐ 43 veldvoetbal
☐ 17 gymnastiek / turnen	☐ 44 volleybal
☐ 18 handbal	☐ 45 wandelsport
☐ 19 hardlopen / joggen	☐ 46 waterpolo
☐ 20 hockey	☐ 47 wielrennen / toerfietsen
☐ 21 honkbal / softbal	☐ 48 zaalvoetbal
☐ 22 jeu de boules	☐ 49 yoga (ook power yoga)
☐ 23 judo	☐ 50 zeilen / surfen
☐ 24 kano	☐ 51 zwemsport (excl. waterpolo)
☐ 25 (berg)klimsport	☐ 52 andere sport, namelijk _____
☐ 26 korfbal	☐ 53 andere sport, namelijk _____
☐ 27 midgetgolf	☐ 54 andere sport, namelijk _____
	☐ 55 geen sport

U heeft bij vraag 1 aangegeven dat u een of meer sporten heeft beoefend in de afgelopen 12 maanden. Kunt u bij de volgende vragen aangeven welke van deze sporten u in de afgelopen 12 maanden het meest heeft beoefend en in welke mate? U kunt maximaal drie sporten kiezen. Als er meer dan drie sporten in aanmerking komen, vul dan de drie sporten in die u in de afgelopen 12 maanden het meest heeft beoefend, te beginnen met de vaakst beoefende sport.

6a Wilt u hieronder de eerste sport met het betreffende nummer noteren?

Sport 1 _____

Sportnummer

--	--

7a Hoe regelmatig beoefent u [sport 1]?

- ☐ 1 minder dan 1 keer per maand (één tot enkele keren per jaar)
- ☐ 2 1 keer per maand
- ☐ 3 2 keer per maand
- ☐ 4 3 keer per maand
- ☐ 5 1 keer per week
- ☐ 6 2 keer per week
- ☐ 7 3 of meer keer per week
- ☐ 8 weet niet

Indien u 1 sport beoefent, kunt u doorgaan naar vraag 8.

6b Wilt u hieronder de tweede sport met het betreffende nummer noteren?

Sport 2 _____

Sportnummer

--	--

7b Hoe regelmatig beoefent u [sport 2]?

- ☐ 1 minder dan 1 keer per maand (één tot enkele keren per jaar)
- ☐ 2 1 keer per maand
- ☐ 3 2 keer per maand
- ☐ 4 3 keer per maand
- ☐ 5 1 keer per week
- ☐ 6 2 keer per week
- ☐ 7 3 of meer keer per week
- ☐ 8 weet niet

Indien u 2 sporten beoefent, kunt u doorgaan naar vraag 8.

6c Wilt u hieronder de derde sport met het betreffende nummer noteren?

Sport 3 _____

Sportnummer

--	--

7c Hoe regelmatig beoefent u [sport 3]?

- ☐ 1 minder dan 1 keer per maand (één tot enkele keren per jaar)
- ☐ 2 1 keer per maand
- ☐ 3 2 keer per maand
- ☐ 4 3 keer per maand
- ☐ 5 1 keer per week
- ☐ 6 2 keer per week
- ☐ 7 3 of meer keer per week
- ☐ 8 weet niet

De volgende vragen gaan over de sport die u in de afgelopen 12 maanden het meest heeft beoefend.

8 Wilt u hieronder de sport noteren die u in de afgelopen 12 maanden het meest heeft beoefend?

Meest beoefende
sport

Sportnummer

9 In welk verband heeft u deze sport in de afgelopen 12 maanden beoefend? Is dat? U kunt meerdere antwoorden aankruisen.

- ☐ 1 als lid van een sportvereniging
- ☐ 2 als rechtstreeks lid van een sportbond
- ☐ 3 bij een sportschool, fitnesscentrum of andere commerciële sportaanbieder (bv. ook manege, squashcentrum en klimhal)
- ☐ 4 via school (naschoolse sport)
- ☐ 5 in het kader van bedrijfssport
- ☐ 6 via het sociaal-cultureel werk, sportbuurtwerk of welzijnswerk
- ☐ 7 tijdens een georganiseerde sportvakantie
- ☐ 8 als deelnemer aan een georganiseerd sportevenement
- ☐ 9 ongeorganiseerd met vrienden, familie, gezin of collega's
- ☐ 10 ongeorganiseerd, alleen / individueel
- ☐ 11 bij een zorginstelling
- ☐ 12 in ander verband, namelijk _____
- ☐ 13 weet niet

10 Heeft u voor deze sport in de afgelopen 12 maanden deelgenomen aan lessen/cursussen?

- ☐ 1 ja
- ☐ 2 nee
- ☐ 3 weet niet

11 Heeft u voor deze sport in de afgelopen 12 maanden deelgenomen aan trainingen?

- ☐ 1 ja
- ☐ 2 nee
- ☐ 3 weet niet

12 Heeft u voor deze sport in de afgelopen 12 maanden deelgenomen aan competitie?

- ☐ 1 ja
- ☐ 2 nee
- ☐ 3 weet niet

13 Heeft u voor deze sport in de afgelopen 12 maanden deelgenomen aan toernooien en/of sportevenementen?

- ☐ 1 ja
- ☐ 2 nee
- ☐ 3 weet niet

14 Op welke plek doet u meestal aan deze sport? Is dat in uw woonbuurt, in uw stadsdeel, elders in Amsterdam of buiten Amsterdam? U kunt slechts één antwoord aankruisen.

- ☐ 1 in eigen woonbuurt → ga naar vraag 16
- ☐ 2 elders in eigen stadsdeel → ga naar vraag 16
- ☐ 3 elders in Amsterdam
- ☐ 4 buiten Amsterdam, maar wel in Nederland → ga naar vraag 16
- ☐ 5 buitenland → ga naar vraag 16
- ☐ 6 dit varieert per keer → ga naar vraag 16
- ☐ 7 weet niet → ga naar vraag 16

15 Kunt u zeggen in welk stadsdeel u deze sport beoefent?

- ☐ 1 Centrum
- ☐ 2 Westpoort
- ☐ 3 West
- ☐ 4 Nieuw-West
- ☐ 5 Zuid
- ☐ 6 Oost
- ☐ 7 Noord
- ☐ 8 Zuidoost
- ☐ 9 weet niet

16 Is er regelmatig, soms, zelden of nooit sprake van een agressieve sfeer op of rond de plekken waar u deze sport beoefent?

- ☐ 1 ja, regelmatig
- ☐ 2 ja, soms
- ☐ 3 zelden → ga naar vraag 19
- ☐ 4 nooit → ga naar vraag 19
- ☐ 5 weet niet → ga naar vraag 19

17 Komt deze agressieve sfeer vooral voor op de plekken waar u deze sport beoefent (door sporters) of daar omheen (door anderen zoals toeschouwers, begeleiders of ouders langs de lijn)?

- ☐ 1 vooral op het veld / sportplek (door sporters)
- ☐ 2 vooral rond het veld / sportplek (door anderen)
- ☐ 3 zowel op als rond het veld / sportplek
- ☐ 4 weet niet

18 Kunt u een recent voorval beschrijven waarbij er sprake was van een agressieve sfeer?**19 Hoeveel contributie of bijdrage betaalt u jaarlijks voor deze sport (inclusief bondsbijdrage)?**

U kunt uw antwoord noteren in euro's per jaar.

euro

20 Vindt u dit bedrag hoog, normaal of juist laag?

- ☐ 1 hoog
- ☐ 2 normaal
- ☐ 3 laag
- ☐ 4 weet niet

21 Welk bedrag bent u jaarlijks naast contributie/toegangsgeld kwijt aan deze sport? Denkt u daarbij bijvoorbeeld aan vervoer, attributen, kleding en consumpties.

U kunt uw antwoord noteren in euro's per jaar.

euro

De volgende vragen gaan niet specifiek over de sport die u het meest beoefent, maar over sporten in het algemeen.

22	Stel dat u sport of zou willen sporten in uw eigen buurt, zijn er dan voldoende...				
		voldoende	weinig	geen	weet niet
	sportaccommodaties (zoals sporthallen, sportvelden of zwembaden)?	☐	☐	☐	☐
	voorzieningen in de openbare ruimte om te sporten? <i>Hiermee bedoelen we plekken die speciaal bedoeld zijn om te sporten zonder toegang te betalen of lid te zijn van een vereniging (zoals basketbalpleintje, trapveldje met goals, voetbalkooi, halfpipe etc.).</i>	☐	☐	☐	☐
	plekken in de openbare ruimte waar u een sport kunt beoefenen, maar die daar niet primair voor bedoeld zijn (zoals parken, natuurgebieden, bossen, pleintjes etc.)?	☐	☐	☐	☐

23 Heeft u in de afgelopen 12 maanden gebruik gemaakt van sportvoorzieningen in de openbare ruimte? (zoals basketbalpleintje, trapveldje met goals, voetbalkooi, halfpipe etc.).

- ☐ 1 ja, in mijn stadsdeel
☐ 2 ja, buiten mijn stadsdeel
☐ 3 ja, zowel in mijn stadsdeel als buiten mijn stadsdeel
☐ 4 nee
☐ 5 weet niet

24 Heeft u in de afgelopen 12 maanden vrijwilligerswerk in de sport verricht?

- ☐ 1 ja
☐ 2 nee → ga naar blok over Zwemmen (vraag 26)
☐ 3 weet niet → ga naar blok over Zwemmen (vraag 26)

25 Op welk gebied bent u als vrijwilliger in de sport actief? Om welke functie of werkzaamheden gaat het? U kunt meerdere antwoorden aankruisen.

- ☐ 1 bestuursfunctie
☐ 2 trainer, coach, leider, lesgeven
☐ 3 scheidsrechter, grensrechter, lijnrechter of jury
☐ 4 organisatie van wedstrijden of toernooien
☐ 5 organisatie van sociale activiteiten (bv. kamp, bingoavond, Sinterklaasfeest, disco)
☐ 6 beheer / onderhoud / schoonmaak van materiaal of accommodatie
☐ 7 clubblad, nieuwsbrief, website
☐ 8 bar- of kantinediensten
☐ 9 sponsoring
☐ 10 medische werkzaamheden (arts, fysiotherapeut, masseur)
☐ 11 vervoer of andere ondersteunende werkzaamheden
☐ 12 anders, namelijk _____
☐ 13 weet niet

Zwemmen

De volgende vragen gaan over zwemmen. Of u nu wel of niet sport, de gemeente Amsterdam is onder andere benieuwd hoeveel Amsterdammers kunnen zwemmen.

26 Heeft u zwemdiploma A, B of C?

NB: Het gaat hier niet om eventuele lintjes die voor diploma A gehaald worden.

- ☐ 1 ja, alleen diploma A → ga naar vraag 28
- ☐ 2 ja, diploma A en B → ga naar vraag 28
- ☐ 3 ja, diploma A, B en C → ga naar vraag 28
- ☐ 4 nee, ik heb geen zwemdiploma
- ☐ 5 weet niet

27 Kunt u zwemmen?

- ☐ 1 ja
- ☐ 2 nee
- ☐ 3 weet niet

28 Zit u op zwemles?

- ☐ 1 ja
- ☐ 2 nee
- ☐ 3 weet niet

Niet-sporten

Deze vragen hoeft u alleen te antwoorden indien u bij vraag 1 geen sport heeft ingevuld (vraag 1 = antwoordnummer 55).

Ga anders naar het volgende blok met Achtergrondvragen (vraag 34).

29 Heeft u in het verleden gesport?

- ☐ 1 ja
- ☐ 2 nee → ga naar vraag 31
- ☐ 3 weet niet → ga naar vraag 31

30 In welk verband heeft u het meest gesport? Is dat? U kunt meerdere antwoorden aankruisen.

- ☐ 1 als lid van een sportvereniging
- ☐ 2 als rechtstreeks lid van een sportbond
- ☐ 3 bij een sportschool, fitnesscentrum of andere commerciële sportaanbieder (bv ook manege, tennishal, squashcentrum en klimhal)
- ☐ 4 via school (naschoolse sport)
- ☐ 5 in het kader van bedrijfssport
- ☐ 6 via het sociaal-cultureel werk, sportbuurtwerk of welzijnswerk
- ☐ 7 tijdens een georganiseerde sportvakantie
- ☐ 8 als deelnemer aan een georganiseerd sportevenement
- ☐ 9 ongeorganiseerd met vrienden, familie, gezin of collega's
- ☐ 10 ongeorganiseerd, alleen / individueel
- ☐ 11 bij een zorginstelling
- ☐ 12 in ander verband, namelijk _____
- ☐ 13 weet niet

31 Wat is de belangrijkste reden dat u niet (meer) sport? U kunt slechts één antwoord aankruisen.

- ☐ 1 verhuisd
- ☐ 2 fysieke problemen (blessure, afgekeurd, ziek, lichamelijke beperking)
- ☐ 3 te oud
- ☐ 4 het is/werd te duur
- ☐ 5 sportvereniging/-club opgeheven of verplaatst
- ☐ 6 verruwing, agressieve sfeer op of rond het veld
- ☐ 7 geen tijd, andere bezigheden
- ☐ 8 geen zin, geen interesse
- ☐ 9 andere reden, namelijk _____
- ☐ 10 weet niet

32 Heeft u (weer) zin om te sporten?

- ☐ 1 ja
- ☐ 2 nee → ga naar blok met Achtergrondvragen (vraag 34)
- ☐ 3 weet niet → ga naar blok met Achtergrondvragen (vraag 34)

33 U geeft aan dat u wel (weer) zou willen sporten. Wat moet er gebeuren om er voor te zorgen dat u gaat sporten?

Achtergrondvragen

De laatste vragen gaan over u en uw huishouden en zijn bedoeld voor de statistiek. Deze antwoorden worden niet gekoppeld aan de antwoorden die u op de eerdere vragen heeft gegeven.

34 Heeft u een Stadspas?

- ☐ 1 ja
- ☐ 2 nee → ga naar vraag 36
- ☐ 3 weet niet → ga naar vraag 36

35 Maakt u gebruik van de Stadspas voor sportbeoefening?

- ☐ 1 ja
- ☐ 2 nee
- ☐ 3 weet niet

36 Uit hoeveel personen bestaat uw huishouden (inclusief uzelf)?

37 Kunt u zeggen hoe dit huishouden is samengesteld?

- ☐ 1 één persoon, alleenstaande → ga naar vraag 40
☐ 2 (echt)paar zonder thuiswonende kinderen → ga naar vraag 40
☐ 3 (echt)paar met thuiswonende kind(eren)
☐ 4 één ouder met thuiswonende kind(eren)
☐ 5 twee volwassenen, zonder thuiswonende kinderen → ga naar vraag 40
☐ 6 twee volwassenen, met thuiswonende kind(eren)
☐ 7 drie of meer volwassenen, zonder thuiswonende kinderen → ga naar vraag 40
☐ 8 drie of meer volwassenen, met thuiswonende kind(eren)
☐ 9 anders, namelijk _____
☐ 10 weet niet → ga naar vraag 40

38 Hoeveel thuiswonende kinderen heeft u (ook kinderen van 18 jaar en ouder)?**39 Wat is de leeftijd van deze thuiswonende kinderen?**leeftijd kind 1: leeftijd kind 4: leeftijd kind 2: leeftijd kind 5: leeftijd kind 3: leeftijd kind 6: **40 Wat is het NETTO inkomen PER MAAND waarover het huishouden beschikt?***Dit is exclusief inkomen van kinderen jonger dan 18 jaar, vakantiegeld, kinderbijslag en neveninkomsten.*

- ☐ 1 netto 1000 euro per maand of minder
☐ 2 netto tussen de 1001 euro en 1350 euro per maand
☐ 3 netto tussen de 1351 euro en 1750 euro per maand
☐ 4 netto tussen de 1751 euro en 3050 euro per maand
☐ 5 netto tussen de 3051 euro en 4000 euro per maand
☐ 6 netto tussen de 4001 euro en 5000 euro per maand
☐ 7 netto tussen de 5001 euro en 6000 euro per maand
☐ 8 netto meer dan 6000 per maand
☐ 9 wil ik niet zeggen
☐ 10 weet niet

41 Wat is de voornaamste bron van inkomen van dit huishouden?

- ☐ 1 loon, salaris
☐ 2 eigen bedrijf, praktijk
☐ 3 werkloosheidsuitkering: WW
☐ 4 arbeidsongeschiktheidsuitkering: WAO, WIA, WGA, IVA, WAZ of Wajong
☐ 5 bijstandsuitkering: WWB, IOAW, IOAZ of WIJ
☐ 6 AOW, ANW, pensioen
☐ 7 studiebeurs, ouderbijdrage
☐ 8 geen inkomen
☐ 9 anders, namelijk _____
☐ 10 weet niet

42 Wat is uw voornaamste bezigheid?

- ☐ 1 werkzaam in loondienst, gesalarieerd
☐ 2 zelfstandig werkzaam, freelance
☐ 3 meewerkend in familiebedrijf
☐ 4 werkloos, werkzoekend, wachtgeld
☐ 5 onderwijs volgend, studerend
☐ 6 huisvrouw, huisman
☐ 7 arbeidsongeschikt, langdurig ziek
☐ 8 AOW, gepensioneerd, rentenierend, VUT
☐ 9 vrijwilligerswerk
☐ 10 anders, namelijk _____
☐ 11 weet niet

43 Wat is uw hoogst VOLTOOIDE opleiding?

- ☐ 1 geen opleiding gevolgd of enkele jaren lagere school / basisschool gevolgd
☐ 2 lagere school, basisschool, speciaal onderwijs
☐ 3 vso, voortgezet speciaal onderwijs
☐ 4 vbo/lbo (huishoud-, ambachtsschool, lts, interne bedrijfsopleiding), mbo-kort, leerlingwezen, ulo, bbl/bol 1
☐ 5 vmbo, mavo, mulo
☐ 6 mbo-lang, interne opleiding op mbo-niveau, bbl/bol 2, 3, 4
☐ 7 havo, vwo, hbs, mms
☐ 8 hbo, interne opleiding op hbo-niveau
☐ 9 wo, universiteit, kandidaatsexamen
☐ 10 opleiding in het buitenland gevolgd
☐ 11 anders, namelijk _____
☐ 12 weet niet

44 Hebben uw ouders of één van uw ouders gesport tijdens uw jeugd?

- ☐ 1 ja, moeder
☐ 2 ja, vader
☐ 3 ja, beiden
☐ 4 geen van beiden
☐ 5 weet niet

45	Wat is ... ?	uw geboorteland	het geboorteland van uw moeder	het geboorteland van uw vader
1	Nederland	☐	☐	☐
2	Suriname	☐	☐	☐
3	Nederlandse Antillen of Aruba	☐	☐	☐
4	Turkije	☐	☐	☐
5	Marokko	☐	☐	☐
6	Europa (incl. voormalige Sovjet-Republieken)	☐	☐	☐
7	VS, Canada, Australië, Nieuw-Zeeland, overig Oceanië, Japan, Indonesië, Nederlands-Indië	☐	☐	☐
8	overig Azië, overig Midden- en Zuid-Amerika, overig Afrika	☐	☐	☐
9	weet niet	☐	☐	☐

46 Sinds welk jaar woont u in Nederland? Deze vraag hoeft u alleen te beantwoorden als u niet in Nederland geboren bent.

47 Wat is uw leeftijd?

jaar

48 In welk stadsdeel woont u?

- ☐ 1 Centrum
- ☐ 2 Westpoort
- ☐ 3 West
- ☐ 4 Nieuw-West
- ☐ 5 Zuid
- ☐ 6 Oost
- ☐ 7 Noord
- ☐ 8 Zuidoost
- ☐ 9 weet niet

49 Wat is uw postcode?**50 Bent u een man of een vrouw?**

- ☐ 1 man
- ☐ 2 vrouw

51 Heeft u nog opmerkingen over dit onderzoek of over sporten in Amsterdam?

Dit is het einde van de vragenlijst. Hartelijk dank voor uw medewerking!

Gemeente Amsterdam

Onderzoek, Informatie en Statistiek

Bezoekadres:
Oudezijds Voorburgwal 300
1012 GL Amsterdam

Postbus 658
1000 AR Amsterdam

www.ois.amsterdam.nl